

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-57 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr
Postcheckkonto Wien Nr. 55030

III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 13. Februar 1943

Nr. 7

Srditi obrambni boji na jugu vzhodne fronte

**Zmaga ali smrt:
za to delaj!**

Nemške in zavezniške čete so se v teh bojih kljub ogromni sovražni premoči in vremenskim neprilikam sijajno izkazale. Sovražni napadi odbiti povsod ob velikih in krvavih izgubah sovjetov

Kakor posnemamo iz poročila, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo dne 10. t. m., so se nadaljevale težke obrambne bitke na južnem delu vzhodne fronte tudi dne 9. t. m. z nezmanjšano srditostjo in silovitostjo. V žilavi obrambi in v vehementnih protinapadih so nemške čete prizadejale sovjetom ponovno težke izgube. V zapadnem Kavkazu je oživilo bojno delovanje, pa tudi na tem področju so nemške čete odbile vse sovjetske napade, ki so jih podpirali z močnimi oklopnimi odredi. V področju gornjega Donca in zapadno od odseka Oskol so nemške čete na nupogih mestih zaustavile sovražni pohod ter vrgle sovražnika ob težkih izgubah v vzhodno smer. V srednjem odseku in na severnem delu vzhodne fronte je potekel dan sorazmerno mirno.

V ostalem so potekale vojne operacije na vzhodni fronti v času med četrtkom, dne 4. februarja, in med 8. t. m., kakor sledi: V vzhodnem Kavkazu, v kubanskem področju ter v področju spodnjega Dona so bili odbiti deloma močni sovražni sunki. Ob Doncu so močni nemški oklopní odredi napadli sovražno mostišče ter pri tem razbili tankajšnje sovražne sile. Nemške čete so pri tem napadu uničile odzroma zaplenile 46 tankov in 33 topov. Med Donom in gornjim Doncom so nemške divizije z učinkovito pomočjo letalstva odbile vse sovražne poskuse obkoljevanja. V bitki ob Ladoškega jezera, ki se je zopet vnela z vso srditostjo, so nemške divizije odbile vse sovražne napade. Nemška artilerija je razbila sovjetske napadalne priprave že v izhodiščih.

V januarju je bilo uničenih 832 sovjetskih letal, od teh pa 690 v zračnih bojih.

Po petkovem poročilu nemškega vrhovnega poveljstva so nemške in romunske čete pri Novorosijsku v takojšnjih protinapadih razbile več poskusov izkrcanja jačjih sovjetskih oddelkov. Več izkrcanih bataljonov je bilo obkoljenih in uničenih. 19 izkrcevalnih čolnov je bilo pri tem potopljenih. V področju zaliva reke Don ter ob Kubanu so bili odbiti močni sovražni napadi ob velikih izgubah za sovražnika. Na južnem odseku Donca je vladal v splošnem mir. Ob srednjem Doncu in v področju Oskol se je medtem nadaljevala velika obrambna bitka z rastočo silovitostjo. Južno od Ladoškega jezera so se izjalovili sovražni napadi

pred nemško glavno črto ob velikih izgubah za sovjete.

V soboto so nemške čete pri Novorosijsku stisnile boljševiške izkrcane oddrede na še bolj tesnem prostoru ter sestrile šest tankov, ki so jih boljševiki po morskí poti spravili na suho. Ponovni poskusi izkrcanja so se izjalovili. Sovražnik je nadaljeval svoje napade ob izlivu Dona, ob Doncu, v področju Oskol. Na spodnjem Doncu in v odseku Livny so se izjalovili ti napadi ob najtežjih izgubah za sovjete. Ponovni močni sovjetski napadi južno od Ladoškega jezera so bili krvavo odbiti. Mesto in pristanišče Murmansk sta bila v soboto cilj nemških letalskih bomb, ki so povzročile razdejanja.

Po nedeljskem poročilu so nemške divizije uničile glavnino sovražnika, ki se je izkrcal pri Novorosijsku. Slabotne ostanke so stisnili na najožjem prostoru. Medtem ko so se v loku Dona, vzhodno od Šuhtija, razvijali samo lokalni boji, se je nadaljevala srđita obrambna bitka ob izlivu Dona, ob srednjem Doncu in zapadno od Oskola z nezmanjšano srđitostjo. Sovjeti niso štedili ne ljudstva, ne materijala, kljub temu so imeli strahovite izgube. V nepreglednem gozdnem terenu so nemške čete zasačile cel sovjetski polk ter ga popolnoma uničile. Na ostalih delih fronte je bil dan v splošnem mir.

V ponedeljek so bili na kavkaški fronti zgolj boji lokalnega pomena. Pri No-

vorosijsku je bilo uničenih skupno 31 sovražnih tankov. Sovražnik je imel tam izredno krvave izgube. Ob izlivu Dona ter v velikem loku Donca je bilo v ponedeljek v splošnem mirno. Nekí sovjetski polk, ki je ob prvem jutranjem svitu prekorščil reko Donec, je bil v protinapadu uničen. Južno od Ladoškega jezera so se izjalovili sovražni napadi že v svojih izhodiščih. Pri lastnem protinapadu so Nemci pred enim izmed svojih polkov našli 400 mrtvih boljševikov.

V torek je javilo nemško vrhovno poveljstvo, da je sovražni naval na jugu vzhodne fronte pridobil na jakosti. Na obeh odsekih so nemške divizije v težkih obrambnih bojih odbijale vse sovražne poskuse prodora in obkolitve. V zapadnem Kavkazu so bili medtem odbiti lokalno omejeni sovjetski napadi. Na spodnjem Donu, v celokupnem področju Donca ter v odseku Oskol, so boljševiki obnovili svoje napade na široki fronti. Vsi ti napadi so bili v težkih bojih odbiti ali pa v protinapadih zaustavljeni. V tej obrambni bitki so se nemške divizije kljub velikim sovražni premoči in neugodnim vremenskim razmeram sijajno borile. Južno od Ladoškega jezera so imeli boljševiki ob nadaljevanju svojih napadov proti nemški obrambni fronti velike in krvave izgube, ne da bi bili pridobili na terenu. Tudi v vzhodni Kareliji so nemške čete odbile več sovjetskih napadov, ki so povzročili sovražniku izdatne krvave in materialne izgube.

Težki udarci za sovražno plovbo!

Novo potopitve, ki so jih povzročile nemške podmornice Angležem in Amerikancem - Potek bojev v Severni Afriki

Čete osl so pretekli četrtek v Tunesiji odbile ponovne lokalne sovražne napade. Letalstvo je medtem dobro obstreljevalo in bombardiralo razne sovražne postojanke in kolone. V letalskih bojih je bilo zbitih 14, na tleh pa devet sovražnih letal. Dnevni angleški bombni napadi na več krajih francoske kanalske obale so povzročili številne človeške žrtve. Prav tako vojaško brezuspešni napadi na Hamburg, so povzročili tudi tam človeške izgube. Najmanj 28 angleških letal je bilo pri

tem zbitih na tla. Hitra nemška bojna letala so bombardirala v četrtek vojno važne cilje v Južni Angliji. Skupina ameriških bombnikov je dne 5. t. m. poskusila pod zaščito oblakov napasti zapadno Nemčijo. Napad se je ponesrečil. Lovci in protiletalski artileristi so vrgli skupino čez morje nazaj ter pri tem zbili osem štrimotornih letal.

Dne 7. februarja je bila izdana posebna vest, da so nemške podmornice v Zilavljah bojih potopile iz spremiljav, name-

PK-Kriegsbericht Pierath (Sch).

Vom Kampf in Tunesien.

Kurz vor dem Angriff: Schuß auf Schuß setzt die Artillerie in die feindliche Stellung und hält so den Gegner in den Erdlöchern nieder.

njenih afriški in sovjetski fronti, 16 polno natovorjenih parnikov in petrolejskih ladij s skupno tonažo 102 500 brt., povrha še štiri transportne jadernice. Tri druge ladje so zadobile torpedne poškodbe. Neka druga nemška podmornica je potopila v vzhodnem Sredozemskem morju neko angleško križarko razreda »Dido«. Severovzhodno od Orana so nemški letalci v noči na 7. februar napadli sovražno spremiljavo ter poškodovali tri transportnike s skupno tonažo 18.000 brt. Ena izmed ladij je zgorela.

Dan pozneje, dne 8. t. m., je bila zopet izredna posebna vest, da so nemške podmornice zajele neko veliko spremiljavo, ki je bila v Severnem Atlantiku, namenjena za Anglijo. Ta spremiljava je bila izredno dobro zavarovana. V večdnevni zasledovanji so nemške podmornice iz te spremiljave potopile 14 ladij, med njimi pet petrolejskih ladij, s skupno tonažo 109.000 brt. Neka druga ladja je bila obenem torpedirana.

V Severni Afriki je bilo po poročilu z dne 8. februarja, zgolj artilerijsko in patrolno delovanje. Nemška mornarica je pri spremljanju parnikov v Tunezijo zbil sedem sovražnih letal v morje. Hitra nemška letala so še istega dne bombardirala neko mesto v Južni Angliji.

V libijsko-tuneškem obsejnim področju se je 9. februarja izjalovil angleško-ameriški napad proti nemškim postojankam. Po takojšnjih protinapadih se je sovražnik umaknil. Nemško letalstvo je bombardiralo in obstreljevalo umikajočega se sovražnika ter mu prizadejalo zelo težke izgube na ljudeh in materialu, zlasti na vozilih. Ob vzhodni obali Tunezije so nemški lovc ob eni sami izgubi zbili 13 sovražnih letal.

Po poročilu z dne 10. t. m., je bilo v Severni Afriki beležiti zgolj artilerijsko in patrolno delovanje. V tuneškem gorovju so nemški strmoglavec učinkovito razbijali sovražne baterije. Hitra nemška letala so podnevi bombardirala luko Bone. Pri tem so zadela neko veliko ladjo s težkimi bombami ter uničila velika skladišča. V letalskih bojih so nemški lovc zbili 16 sovražnih letal. Nemška bojna letala so 9. t. m. bombardirala več krajev v južni in jugovzhodni Angliji.

Zaupanje — vir moči!

Nemški narod je sprejel odredbe državne vlade glede totalne mobilizacije vseh delovnih sil za pojačanje oboroževalne produkcije z mirom, ki je tako veličasten, da ga je z besedami težko opisati. Narod se zaveda, da je vodil doslej kolikor toliko svoje privatno življenje, čeprav so posegale zlasti v trgovino, obrt in kmetijstvo razne omejitve, ki so znatno obremenjevale poslovnega in delovnega človeka. Vsi se zavedamo, da bo odslej še trše. Marsikdo, ki je mislil, da se ga vojna ne tiče, bo občutil nove trdote mnogo težje kot tisti, ki je že doslej delal in garal ne samo za sebe in za svojo korist, temveč za skupnost. V svojem zadnjem članku »Die harte Lehre« je Reichsminister dr. Goebbels na duhovit, a vendar priprost in nedvoumen način osvetil edino možnost, ki nam preostane po napovedi totalne mobilizacije naroda. Danes ne sme biti nikogar več, ki bi se delal tako, kakor da je vojna samo še morda stvar vodstva ali Reich-a. Nič ne bi bilo bolj napačno kot mnenje, da ni treba upostaviti vseh sil v delovni in tudi v frontalni proces. Več stotisoč žensk, ki so doslej opravljale manj važno ali pa za javnost nekoristno delo, bo romalo v tovarne, kjer bodo skupno z delovnimi tovariši pomagale izdelovati orožje, municijo in oskrbovalni material, obenem pa bodo na ta način omogočile stotisočim nemških mož, da bodo stopili v vojne vrste in se borili proti svetovnemu sovražniku v obliki boljševizma.

Ze uvodom smo omenili, da je nemški narod razumel poziv za totalno mobilizacijo vseh delovnih sil v celoti. Nič ni več prikrito, vse je popolnoma jasno. Gre za biti ali ne biti. Gre za Nemčijo v ožjem in za Evropo v širšem smislu. Gre za vse tisto, kar tvori našo zapadnjaško, severno in južno kulturo in civilizacijo. Gre za vse, kar nam je v življenju še milo in drago. V tem oziru ni torej nikake nejasnosti več. Tega se mora zavedati sle-

hernik, pa najsi bo delavec, kmet, obrtnik, meščan ali izobraženec. Ta mobilizacija pa ne bi mogla uspeti, ako narod ne bi slepo zaupal vodstvu, ki je tudi v najbolj kočljivih trenutkih našel izhod iz situacije. Pogledjmo samo Führer-ja! V letih borbe za oblast se je zdelo, da bo pod pritiskom razmer klonil ta ali oni bojevnik za ideale nacionalsocializma. Toda Führer jih je vzdramil s svojim vzgledom, Führer ni klonil, ni obupal. Njegova trdna vera, da bo premagal notranje sovražnike nemškega naroda, je bila tako velika, da je premagala vse ovire in strnila stranko zopet v mogočno falango. Isto velja sedaj za zunanje sovražnike, v prvi vrsti pa za silovit naval Stalinovih armad, ki bi hotele — izkoriščajoč drugo vojno zimo — prodreti nemško obrambo, da bi se nato razlile, požigajoč in ropajoč, po vsej kulturni in civilizirani Evropi. Spomniti se je treba samo lanske strašne zime. Ali ni bilo več takih trenutkov, ko so mislili generali, častniki in vojaki, da spričo takih razmer ne bodo več vzdržali sovražnega pritiska. Prišlo je tako daleč, da je Führer hitel osebno na ogrožene točke, bodreč svoje vojake, naj vzdržijo za vsako ceno. In res, zgodil se je čudež! Führer-jevo osebno prizadevanje v prvih bojnih črtah je dalo vojakom toliko srčnosti in poguma, da niso klonili in situacija je bila rešena.

Ni namen teh vrstic, omalovaževati težav, ki jih morajo premagovati naši hrabri vojaki na vzhodni fronti. Priznavamo jih, ker jih ne kaže tajiti. Toda sijaj-

PK-Aufn.:Kriegsber. Lang-Atl. (Wb.).

Maschinengewehrstand am Drahtverhau. Vorn liegt das weite Schneefeld — und irgendwo darin der Gegner, der keinen Augenblick unbeobachtet bleiben darf.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Oran, Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juli 1942 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises.

Dse za vojno, potem zmagamo!

Delovne rezerve Nemčije

Gauleiter Sauckel o akciji za pomnožitev dela v oboroževalni industriji

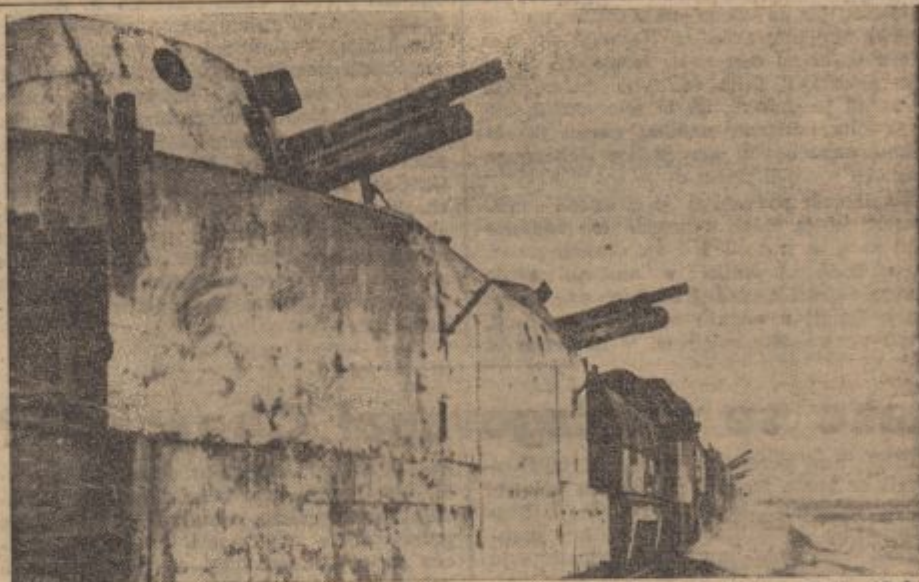
Pretekli torek je govoril generalni porojenik za delovno upostavitve, Gauleiter S a u c k e l, pred zastopniki nemškega tiska ter jim je dal zanimive informacije o akciji, ki naj v smislu totalne vojne pomnoži delo v oboroževalnih industrijah Nemčije. Iz njegovih izjavanj je bilo posneti, da je oskrba Reich-a z delovnimi silami na višini in da bodo nove sile, ki jih bodo pritegnili na osnovi nove akcije, še v večji meri ojačile oboroževalni potencial (moč) države. Gauleiter Sauckel je omenil tudi primerjavo med prvo svetovno in sedanjo vojno. Takrat sploh ni bilo dirganega upostavljanja delavcev. Ob pričetku prve svetovne vojne so imeli v Nemčiji celo brezposelnost, ki je zajela celo petino v obrti in v kmetijstvu zaposlenih delavcev. To brezposelnost so premagali šele leta 1918. Vojno gospodarstvo Nemčije ima danes mnogo več delavcev kot na koncu svetovne vojne, ko je to stanje bilo najvišje. Seveda igrajo današnje razširitve nemškega teritorija tudi svojo vlogo. Na drugi strani je imela Nemčija takrat bistveni del vzhodnih pokrajin, obenem pa tudi Elsaß-Lothringen. Gauleiter Sauckel je v svojih nadaljnjih izjavanjih zanikal napačno mnenje, da je v svetovni vojni delalo v Nemčiji več žensk kot danes. Že leta 1939. je naraslo število zaposlenih žensk v zvezi s štiriletko. Število zaposlenih žensk je pa tudi danes mnogo več, kot ob izbruhu vojne. Nemško oboroževalno gospodarstvo je imelo leta 1942. dvakrat toliko domačih in inozemskih delavcev, kot leta 1941.

Spomladi leta 1942. — tako je izjavil Gauleiter Sauckel — nismo poklicali ženskih delovnih sil, pač pa milijone inozemskih delavcev, da bi tako očuvali domače delovne sile. Te inozemske delovne moči so se vživele v trideset let v svoje delo ter so dosegle pristojno in zanesljivo storitev, ki je znašala 65 in celo 100 odstotkov nemške storitve. Leta 1942. je prišlo tri milijone inozemskih delovnih sil v Nemčijo. Važen je vidik, da bomo te inozemske delavce potrebovali tudi v miru in jih že radi tega ne bomo zanemarjali. Stanje bolnikov v barakah inozemcev znaša 2 odst., torej zelo malo.

no držanje teh vojakov, ki so zlasti v Stalingradu zadivili ves svet, je take narave, da bi se morali smatovati do dna svojih duš, če bi hoteli zaostajati v svojih prizadevanjih doma, na polju, v hlevih, delavnicah, pisarnah, tovarnah itd. Zaupanje, ki ga imajo vojaki v svojega nad vse ljubljenega Führer-ja, nas mora z istim žarom prešinjati, da bomo lažje premagali vse žrtve in tegobe. Zaupanje do vodstva je tisti vrelc, iz katerega naj črpa sleherni izmed nas potrebno moč za izpolnjevanje vseh njegovih dolžnosti. Nikdo ne sme stopiti na stran, da bi se kjerkoli izmuznil. Po svojih duhovnih in fizičnih močeh mora prispevati za dosego nam vsem svetega cilja: dokončne zmage. Smo na razpotju, kjer se je treba odločiti. Zmaga pomeni življenje, poraz bi pomenil smrt. Ker smo se odločili za življenje, ga bomo branili z vsem srcem in duhom, pa tudi s pestjo, dokler ne bodo nekega dne zatrobile fanfare zmagovitega miru in dokler na ta način ne bo kronano sleherni pošteno prizadevanje.

S totalno upostavitvijo vseh delovnih sil v Nemčiji bo pridobil nemški oborožitveni potencial velikkansko rezervo moči. Ta akcija je plod dobro premišljenega načrtnega dela. Kar se tiče žensk, je naročil sam Führer, da se naj vsestransko upošteva njih zdravstveno stanje. Delovni uradi so prejeli nalog, v tem oziru naj

skrbneje postopati. Čim večja bo potreba za upostavitve žensk, tem več se jih bo upoklicalo, dokler nekega dne ne bodo totalno zaposlene. Zajelo se bo samo ljudje, za katere je delovno mesto tudi pripravljeno. Upoštevalo se bo seveda v prvi vrsti tudi to, za katero delo so ženske ustvarjene. Kljub temu bo za mnoge stotisoče žensk trdo, ko se bodo morale podati v nevarno okolje tovarniškega dela. Študentje medicine bodo smeli naprej študirati, prav tako tudi tehniki. Vsi drugi visokošolci pa se bodo pritegnili delu za totalno mobilizacijo naroda.

PK-Kriegsbericht Falk (Sch)

Deutscher Panzerzug im Gefecht.

Aus allen Rohren feuernd bekämpft hier ein deutscher Panzerzug einen sowjetischen Angriff.

Silne posledice nemške podmorniške vojne

Anglija že sega po živilskih rezervah - Zanimivi glasovi k atlantiški bitki

Iz Stockholma poročajo: Novi uspehi nemških podmornic so v Angliji izzvali najgloblji vtis. V spodnji zbornici je vprašal laburistični poslanec Shinwell ministrskega predsednika Churchill-a, ali je resnica, da mora Anglija segati že po svojih živilskih rezervah. Churchill je nato odgovoril: »To je res, da načenjamo živilske rezerve, toda položaj me ne vznemirja preveč. Nadaljnja vprašanja o tem kočljivem predmetu je Churchill odrezal s pripombo, da sedaj ni časa za debatanje o trgovski mornarici.

Tako s sovražne kakor tudi z nevtralne strani je na razpolago par izjav, ki prikazujejo, kako težki so udarci, ki jih povzročajo nemške podmornice angleški in ameriški plovbi.

Admiral S t a r k, poveljnik ameriškega brodovja za Evropo, se je pravkar vrnil iz Amerike v Anglijo ter je dejal: »Še vedno nismo zlomili hrbtnice sovražnega podmorniškega orožja, vendar upamo, da bodo naši napori v tem letu večji kot v zadnjem letu. Nemčija nadaljuje svojo podmorniško bitko z vsemi sredstvi.«

Londonski zastopnik ameriškega Columbia Broadcasting System-a, Edward M u r r o w, je izjavil: »Mi posedujemo vojni material in vse, kar je potrebno, da bi premagali sile osi, toda vseh teh

stvari nimamo nikjer tam, kjer bi jih potrebovali.« Sanjavo domišljanje je, če si kdo utvara, da je možno dobiti podmorniško vojno z novogradnjami ladij.

»New York Times« pa prihaja do spoznanja: »Gledati moramo dejstvu v oči, da bi utegnile podmornice dobiti vojno za Nemčijo.« Lizbonski list »Diario Popular« pa piše: »Podmorniška nevarnost je največja nevarnost, kateri so trenutno izpostavljeni sovražniki osi. Od vseh bojišč je Atlantik za nje najbolj neugoden.«

Kakor poročajo iz Viga, je izjavil tam neki potnik, ki se je vrnil iz Azorov, da ni spremljave, ki na svoji poti iz Amerike ne bi prišla v dotiko z nemškimi podmornicami. Na ameriških ladjah je vedno manj ameriških mornarjev. Posadke tvorijo večinoma Norvežani, Holandci, Belgijci, Danci in Grki. Vsi brodolomci pravijo, da se je podmorniška nevarnost v zadnjem času povečala in zelo poostri-la. V zadnjem času napadajo cela krde-la nemških podmornic spremljevalne ladje z vseh strani. Sistem spremljav je danes že neučinkovit, kdor se je iz posadk potopljenih ladij rešil, ne gre za kar bodi več na drugo ladjo. Samo še pritisk in izredno velike plače, ki jih nudijo mornarjem, jih sili na vožnjo po Atlantiku.

„Anglija se igra z usodo Evrope“

Angleški publicist William Barkley je orisal v londonskem »Daily Express« sliko usode, ki naj bi jo doživel nemški narod v slučaju zavezniške zmage. Barkley piše med drugim sledeče: »Na koncu te vojne bo treba Nemcem prističiti krempije, vzeti jim bo treba industrijo, okrog Nemčije se mora zgraditi kwarantenski pas, dočim se naj Nemci za dobo ene generacije pečejo v lastnem soku. Nemci so narod blaznežev, ki uporabljajo lastno moč za uničevanje drugih narodov. Če bi kaka katastrofa uničila Nemce ter napravila iz Nemčije libijsko puščavo, bi se ves svet vzradostil in bi celo pozdravil tako naravno katastrofo. Že sama predstava, da bi bilo možno nekoga dne izbrisati nemški narod iz seznama narodov, bi ožarila lice slehernega Angleža s smehljajem.«

Ta izbruh sovraštva je prekosil neki članek, ki je izšel v angleškem tedniku »Time and Tide«. Članek pravi, da se bodo zavezniki v slučaju svoje zmage morali najmanj za dobo ene generacije baviti z vzgojo nemškega naroda, zlasti pa nemške mladine. V to svrhu bi

bilo priporočljivo, odpustiti iz službe vse nemške učitelje, dočim naj bi se vodilni nemški učitelji zagovarjali pred kakim mednarodnim sodiščem. Vse ljudske šole se naj po mnenju člankarja zapro najmanj za leto dni, vse višje šole za dve leti, univerze pa za dobo treh let. Stroške za izvedbo tega načrta bi plačala seveda nemška država.

V ozadju teh izbruhov sovraštva v angleškem tisku pa stoji »Times«, ki že obširno poroča, kako slovesno bo Anglija praznovala 25letnico ustanovitve Sovjetske Unije. V Londonu in v vseh drugih angleških mestih nameravajo prirediti celo vrsto svečanosti, katerih se bo udeležilo 12 članov angleškega kabineta. Med drugimi se bodo baje postavili ministri Eden, Attlee, Lyttleton, Cripps in Cooper. Nič čudnega torej ni, ako švicarski list »Die Tat« opozarja na protislovja, v katera je zašla politična Anglija s svojimi ekstremi. »Mali narodi Evrope gledajo z začudenjem kako lahkomišlno se Anglija igra z usodo starega kontinenta.«

Kako se bo izgovarjal Churchill?

Iz Berlina poročajo: Churchill in Roosevelt se bosta morala po svojem povratku iz konferenc, ki sta jih vodila v Sredozemskem morju ter v Atlantiku, zagovarjati pred svojo javnostjo. Pričakuje ju cela kopa vprašanj, ki so tem številnejša, ker je sovražna agitacija navezovala na ta vprašanja najvišja pričakovanja. Dočim Roosevelt-u po običajih v Zedinjenih državah ni treba takoj stopiti pred kongres ali pa pred mikrofoni, je Churchill takorekoč prisiljen, stopiti pred Spodnjo zbornico ter se tam zagovarjati. Po informacijah, ki so prispele iz Londona, pa nikakor ni pričakovati, da bo bogve kaj povedal, ker gre pri njegovih zadnjih govorih samo za tajnosti. Kljub temu so v londonskih krogih mnenja, da bo prihodnja diskusija v Spodnji zbornici ena izmed najbolj važnih v teku te vojne. Vse te izjave pa stopajo daleč v ozadje. V ospredju so pogajanja, ki jih morata voditi Churchill in Roosevelt s tistima dvema zaveznikoma, ki v Casablanci in v Adani nista bila zastopana: Sovjetija in Čangkajskova Kitajska. Sovjetija trka odločno na londonska vrata, dočim je Čangkajskova Kitajska eno izmed tistih vprašanj, ki zadeva v prvi vrsti Ameriko.

Angleški listi izražajo upanje, da so sklepi konference v Casablanci take narave, da bosta zamogli Anglija in Amerika takoj pričeti z akcijami, ki bodo vglasene skupno z zimsko ofenzivo boljševikov. Znova torej zahtevajo ustanovitev druge fronte na zapadu, to pa iz dveh razlogov. Zaenkrat si obetajo na zapadu uspeh, na drugi strani pa so v Angliji strategji, ki se — ne upoštevajoč nemško odporno silo — boje, da bi utegnili rdeča vojska kot prva prikorakati v Srednjo Evropo. Vse te debate pa se brez izjeme stekajo v diskusijo o vprašanju podmor-

nic, ki delajo Angležem vedno večje skrbi. Listi gredo celo tako daleč, da zahtevajo nove vodilne osebnosti za pobljanje podmorniške nevarnosti. V Londonu sicer še ni nič znanega o kakih kabinetni krizi, toda povsem odgovarja angleškimi običaji, če vlada izravna izostanek uspehov s pomočjo osebnih izprememb.

Churchill-ovo delovanje se bori v zadnjem času s precejšnjimi težavami, ker so boljševiki otvorili agitatorično ofenzivo proti angleški vladi. Glede Amerike je stvar povsem drugačna. Sicer bo tudi Roosevelt moral prej ali slej odgovarjati na nujna vprašanja Sovjetske Unije, ker mu že listi svetujejo, naj se začne pogajati z Moskvo. Roosevelt bo moral v prvi vrsti potolažiti četrtega zaveznika, ki je manjkal v Casablanci: Čangkajska. Iz Čungkinga namreč prihajajo vesti, da si Čangkajske mnogo obeta glede sklepov konference v Casablanci. Čungking zlasti upa, da bodo Amerikanci in Angleži osvobodili burmeško cesto, ki je za preskrbo Čungkinga življenjske važnosti. Po Roosevelt-ovem naročilu je vojni minister Stimson potolažil Kitajce pred zunanjim odborom reprezentančne zbornice s tem, da je izjavil: »Zedinjene države se zavedajo pomena, ki ga ima Kitajska v borbi Amerike z največjim sovražnikom v Pacifiku.« Dočim se torej ameriška javnost zadovoljuje s takimi kratkimi izjavami, bo moral Churchill stopiti pred svojo javnost z obširnimi govorom, v katerem bo treba nadrobiti marsikatero podrobnost.

UNTERSTEIRER !

Vervollständige du deine deutschen Sprachkenntnisse durch das Sprechen, Lesen und Denken in deutscher Sprache!

Izrek tedna

Vsako žrtev za ohranitev nemškega ljudstva

»Erhalten bleiben muß die deutsche Nation! Um sie zu erhalten, ist kein Opfer zu groß!« To so misli Adolf-a Hitlerja, ki glasijo po naše kakor sledi: »Nemški narod se mora ohraniti! Da se ga ohrani, ni nobena žrtev prevelika!«

Kakor vemo, zasledujejo naši zunanji sovražniki namen, Nemčijo vojaško poraziti ter nato uničiti nemško ljudstvo in državo. Zveza židovsko-boljševiških in židovsko-plutokratskih držav, sestojeca iz Anglije, Amerike in Sovjetije, si je zarisala to v svoje vojne cilje in napenja vse sile, da bi iste dosegla. Vojna, ki so jo izzvale našete države ter Nemčijo prisilile, da se brani in vojskuje za svoj obstoj, je v svojem dosedanem razvoju pokazala, da se nemški narod zaveda nevarnosti, ki mu preti. Uspehi, ki jih je izbojevala nemška oborožena sila z zasledbo skoraj vse Evrope, slonijo na požrtvovalnosti, ki jo nemški narod doprinese za svoj življenjski prostor, za svojo svobodo, svoj obstanek in svojo bodočnost. Storitve na bojiščih in v zaledju so tako velikanska dela nemškega naroda, da se mirno lahko reče in govori o zatamniti vsega, kar je kedajkoli kakšno ljudstvo za svojo obrambo in svojo ohranitev v kaki vojni doprineslo. To, kar je storil nemški vojak v boju z zunanjimi sovražniki ter storitve Nemca v domovini, ki skrbijo za potrebnost vojske na fronti, so dokazi sijajnega junaštva, silne volje in neustrašivih žrtev.

Akoravno je nemško ljudstvo že od nekdaj bilo junaško in požrtvovalno, kadar je šlo za domovino, bi Nemčija v sedanjih vojni ne bila nikdar dosegla tako velikanskih uspehov, ki slonijo na junaštvu in požrtvovalnosti, če nacionalsocializem s svojim novim redom ne bi bil naroda v vsakem pogledu na take veletoritve pripravil. Komaj sedem let vladanja nacionalsocializma, je Nemčijo napravilo in spremenilo v velesilo, ki je ob izbruhu sedanje vojne, leta 1939, in vse do danes pokazala, da je dorasla vsem, veliko večjim in številno močnejšim sovražnikom. Storitve nacionalsocializma v mirnem in vojnem času so tako velike in prostrane, da bodo vse to šele naši znanerci objektivno presodili.

Najnovejše težave po frontah, ki so v vsaki vojni neizogibne, bo naš narod združen in strnjen okrog svojega velikega vodje, opirajoč se na svojo žilavost, hrabrost in požrtvovalnost, premostil, kakor je prebrodil in rešil že vse dosedanje težave. Nemško ljudstvo zaupa v svoje vodstvo v upravljanju svoje vojaške poveljnice, nemško ljudstvo zaupa samemu sebi, ker se zaveda svojih zmognosti, svoje hrabrosti in požrtvovalnosti ter mu res nobena žrtev za doseg srečnega in zadovoljivega izida sedanje vojne ne bo prevelika.

SPODNJESTAJERC !

Izpopolnjuj svoje nemško jezikovno znanje z govorjenjem, čitanjem in mišljenjem v nemškem jeziku!

PRISPEVAJTE

v nedeljo, dne 14. februarja 1943 v drugo letošnjo hišno zbirko vojno zimske pomoči !
(Opfersonntag des Kriegswinterhilfswerkes)

Vse za dokončno zmago!

Zasedanje Reichs- in Gauleiter-jev — Obisk v Führer-jevem glavnem stanu

Dne 5. in 6. februarja so v Berlinu zasedali Reichsleiter-ji, Gauleiter-ji in Verbändeführer-ji stranke. Sestanek se je razvil v razglas vojne, pomagati bojujoči se fronti ter ji staviti na razpolago vsa sredstva, ki so potrebna za doseg cilja. Sestanka so se udeležili Reichsleiter Bohrmann, kot vodja zasedanja, nadalje Reichsminister dr. Goebbels, Reichsminister Speer, Reichsminister Funk, Reichsleiter Dr. Ley, Staatssekretär Ganzemüller, Gauleiter Sauckel in General von Unruh, ki so vsi poročali in govorili.

Že vedno so vodilni možje države in gospodarstva stali na stališču, da mora vojna današnjega časa biti celotna. Po zaslugi bliskovitih in velikih uspehov naše oborožene sile, smo lahko naše gospodarstvo v etapah preuredili na vojno gospodarstvo, medtem, ko sedaj, po treh in pol letih vojne, ne more biti več dvoma, da moramo v očiščeni sedanji položaji istega obrniti v totalnega. To zapoved nam stavlja fronta in zahteva po zmagi. Ravno sedaj je odločilno, da se fronti stavi še več vojakov na razpolago, da se ji pošlje še več boljšega orožja ter opusti vse, kar jemlje delovne roke in surovine, ki za vojno niso važne. Sedaj gre stvarno za izčrpanje vseh rezerv, ne najzadnjih, pač pa tistih, ki se jih lahko vzame, ne da bi se narod v svojih eksistenčnih osnovah prikrajšal.

Ustavitev obratov, o katerih smo že poročali, globoko reže v življenje nekaterih ljudi, kakor tudi odredbe, ki bodo v bodoče stolisče moč in žena pripravile za vojno gospodarstvo. Te trdote se pa ne more preprečiti; znosljive postanejo lahko samo z izražanjem v gospodarstvu.

Eno se že lahko sedaj reče: nova akcija bo na vsak način imela pomemben učinek in bo znatno doprinesla k dvigu naše vojno gospodarske moči.

To, kar je domovina doslej storila, stoji za storitvami naših vojakov, ki so vsako uro, vsak dan storili nadčloveška dejanja, tudi, če delo zaledja ne omalovažujemo. Mi smo prepričani, da se bo notranja fronta, če stavi sedaj vse svoje sile v službo vojne, izkazala vredno zunanje fronte.

Po Führer-jevem vabilu so se Reichs- in Gauleiter-ji po zaključku zborovanja podali v Führer-jev glavni stan, kjer so bili sprejeti od samega Führer-ja. V teku skupnega bivanja je Führer govoril zbranim voditeljem stranke o vojaškem in političnem položaju. V svojem govoru, ki je slonel na največji odločnosti in absolutnem zaupanju v zmago, je Führer izrazil zagotovilo, da bosta trdota časa in duh našega naroda, ki raste iz iste, po delila nemškemu ljudstvu velikansko moč in ga napravila nepremagljivo. Obisk Reichs- in Gauleiter-jev pri Führer-ju v glavnem stanu se je zaključil z gorečim priznanjem voditeljev stanke, k velikim nalogam, ki so stavišene narodu v njegovem najtežjem boju.

Deutscher Soldat, du kannst beruhigt sein, hinter dir steht eine Heimat, die dich niemals im Stich lassen wird.

Scherl-Bilderdienst.
Tagesspruch.

Koncentracija ljudskih sil v Italiji

Iz Rima poročajo: V noči na soboto, dne 6. februarja, je bila izvedena preosnova italijanske vlade. Ker je bilo od 16 ministrstev zasedenih na novo kar 10, je to največja preosnova, ki se je izvršila po 31. oktobru 1939. Preosnova vlade pomeni nadaljnjo koncentracijo vseh nacionalnih sil. Najpomembnejša sprememba zadeva ministrstvo zunanjih zadev, čigar vodstvo je prevzel sam Mussolini. Dosedanji zunanji minister grof Ciano, je bil po izstopu iz vlade imenovan za dobo treh let za člana Velikega sveta fašistov. Državni podtajnik v ministrskem predsedstvu je narodni svetnik Amilcare Rossi. To mesto je doslej zavaljal general Luigi Russo. Namesto dosedanjega ministra Guida Buffarinija, je prevzel dosedanjí prefekt napuljski, Umberto Albini, državno podtajništvo v notranjem ministrstvu. Grofa Grandija je v pravosodnem ministrstvu zamenjal Alfredo de Marsico. Grof Grandi pa ostane še naprej predsednik fašistične in korporativne zbornice. Novi finančni minister ter kot naslednik Thaon di Revel-a, je Giacomo Acerbo, dosedanjí predsednik Mednarodnega kmetijskega zavoda v Rimu. Giuseppe Bottai je odstopil svoje mesto prosvetnega ministra rektorju univerze v Pizi, Carlo Biggini-ju. Minister za javna dela je Zenone Benini (doslej Giuseppe Gorla). Prometno ministrstvo je Mussolini poveril senatorju Cini-ju, kot nasledniku Host Venturija. Vodstvo kor-

poracijskega ministrstva je prevzel Carlo Tingo, namesto senatorja Ricci-ja. Iz vlade sta izstopila nadalje ministra Pavolini in Riccardi, na njuno mesto pa sta bila imenovana Polverelli in Oreste Bonomi. Ministrstvo za vojno produkcijo, kot popolnoma novo ustanovo, je prevzel general Favagrossa.

Italijanski narod je razumel in pritrldil tej preosnovi, ki se je odigrala šest dni po spremembi v vodstvu velikega generalnega štaba. Dejstvo, da je Mussolini osebno prevzel vodstvo zunanjega ministrstva, si tolmačijo tako, da hoče izključno sam določati smer fašistične zunanje politike. Ker je Mussolini mimo tega še minister vojske, mornarice in letalstva ter še notranji minister, združuje v svoji osebi kar pet ministrov.

1.3 MILLIONEN
EHRENAMTLICHER
HELPER SIND DIE
TRÄGER DES GROSSEN
GEMEINSCHAFTSWERKES
DER NS.-VOLKSWOHLFAHRT

Deshalb zu deiner Spende auch
deinen Einsatz zum KRIEGS-WHW

OPFERSONNTAG AM 14. FEBRUAR

Bodimo trdni, postanimo še trdnejši!

Casopisje v svojih dnevni in tedenskih izrekih pravilno opozarja ljudstvo na resnost položaja na frontah. Ukrepi, ki se izdajajo, pripravljajo in deloma tudi že izvajajo, so resen opomin vsem, da domovina potrebuje pomoči vseh, pa naj si bo mož ali žena, fant ali dekle, vojak ali civilist. Delo, ki ga opravljajo naši vojaki na frontah, je najbolj važno in najbolj nevarno, važno in potrebno je pa tudi delo nas, ki v zaledju z vsemi silami opravljamo vse in vsa dela, ki jih skupnost od nas zahteva. Da ne manjka našemu bojevniku, ki se na fronti v življenjski nevarnosti bori za nas in našo domovino, ničesar, kar on tam potrebuje, je sveta dolžnost prebivalstva zaledja, da da iz sebe vse, kar je mogoče. Ljudje, ki so v življenju veliko doživeli, veliko pretrpeli in poznajo življenje in svet, trdijo, da je človek najbolj močan tedaj, kadar je sila in potreba največja. Ta izkustva so si pridobili tisti ljudje, ki jim ni bilo v življenju vedno z rožicami postlano in se v urah obupa zhrali vse svoje energije ter premagali usodo in naključja, ki se hote'a biti močnejša od njih. Kadar je človeku kot posamezniku potrebno pokazati in postaviti svojega moža, če je vse v nevarnosti, zbere in zedni vse, kar je v njem ter se reši, če ima količkar dobrih in krepkih lastnosti, iz nevarnega položaja, tudi v najhujših slučajih. Kakor posameznik v stiski, tako je tudi narod v krizi. Težkoče, ki jih je premagati, bo narod, ki se strne kakor en mož v vrste svojih voditeljev, na celi črti premostil.

Kakor v življenju posameznika, tako je tudi v življenju naroda. Težko bo najti človeka, ki bi mu življenje teklo vedno tako, kakor si ga zariše in želi, ne da bi trčil na kakšne težave. To velja tudi za ljudstva. Naš narod je trenutno trčil na težave, ki jih bo z združenimi močmi premagal, ker je to njegova želja, njegova volja in ker tiči v njem mnogo energije in še obilo neizrabljenih sil. Nemško ljudstvo je že od nekdaj trdno po svojem značaju, odlično in pridno po svojih storitvah ter bo zbralo in dalo iz sebe naravnost čudežno velike storitve. Da bo za vse to enemu ali drugemu postalo življenje nekoliko trdnejše, se bo na celi črti izpolnila želja nas vseh, ki gre za tem, da se ohrani in očuva vse, kar si je nemški narod v svoji zgodovini pridela, pridobil in prihranil, to je svoboda do življenja in udeleževanja kot velik narod. Bodimo trdni, postanimo še trdnejši!

Soci lizem v praksi

Führer je nekoč rekel: »Es ist so wunderschön, in das Volk hineinzugehen und nun zu helfen. Was ist nicht allein auf sozialem Gebiet in Deutschland alles geschehen! Aus tausendfachen einzelnen Leistungen ergibt sich am Ende doch eine soziale Großtat. Prevredeno v naš jezik se to pravi: »Čudno lepo je, iti med narod ter mu pomagati. Kaj vse se je na socialnem področju v Nemčiji storilo! Iz tisočkratnih posameznih dejstev nastane končno res veliko socialno delo!«

Kakor vemo iz lastne izkušnje, je pred pohodom nacionalsocializma na oblast, bilo mnogo revščine in beda. Brezposelnost, ki je tvorila rakrano na gospodarsko-socialnem telesu nemškega naroda, je povzročila stanje, ki je še mnogim v spominu. Duševni in telesni delavci in de-

PK.-Aufn.: Kriegsbericht, Ströbel (Wh.).

Ein 8,8-Zentimeter-Flakgeschütz ist zur Abwehr gemeldeter Panzer am Ausgang einer Ortschaft an der Donfront in Stellung gegangen.

lavke brez zasluzka ali pa z nezadostnim zasluzkom, so trpeli pomanjkanje na vseh koncih in krajih. Koliko ljudi, mladih, zdravih in delavoljnih je bilo navezanih na javne podpore, ki niso zadostovale, koliko nemaničev je tavalno in blodilo od kraja v kraj ter se preživljalo od dobrih ljudi, kakor je vedelo in znalo ter še nešteto drugih primerov je v socialnem pogledu držalo ljudstvo v nižini, ki je bilo nedostojno človeškega življenja.

Nacionalsocializem je pa v par letih vzporedno z ozdravitvijo narodnega gospodarstva, ker je zaposlil vse delazmožne ročne in umne delavce, rešil in uredil tudi socialne probleme. Iz ulic in cest so izginili brezposelni, berači, postopači in vsi, ki so jih razmere preje silile, da so se morali preživljati na način, ki ga sami niso zakrivili. Kar je bilo za delo sposobno, se je istega moralo takoj poprijeti, kar je pa bilo zrelo za bolnišnice, hiralnice in podobne zavode, je pa v istih našlo sprejem. Beračenje je v par letih nacionalsocialistične vladavine v Nemčiji prešlo v zgodovino, kakor je bil tudi v istem času pokopan čas, ko so starci, onemogli, bolniki, invalidi in podobni nesrečni prsili od hiše do hiše za podporo ali kosček suhega kruha. Vojni invalidi, invalidi dela ter vsi tisti, ki jim telo ali um ne omogočata, da bi se z delom za ljudsko skupnost preživljali, so dobili preskrbo, tako da so sramote naroda, ki so jih trpeli in dopuščali bivši liberalni režimi židovskega ozadja, izbrisane iz področja Velike Nemčije. Povzeto, kjer so se občutile pomanjkljivosti v socialni skrbi, je nacionalsocializem zrinel zdravila in obliže, da so se odprane rane obvezale in zdravile. Da ni prišlo do sedanje vojne, bi Nemčija svojo socialno politiko bila še v veliko večji meri izpopolnila, skrb za tiste, ki so socialne skrbi potrebni, pa seveda tudi kljub vojni ni popustila. Edinstveno med vsemi storitvami nacionalsocialistične socialne skrbi je pa skrb za matere in otroke. Nacionalsocializem je storil silno veliko na področju socialne politike.

Sie warten auf den neuen Befehl

Von Kriegsbericht Falko Klewe, PK.
Zwischen den Brennpunkten der Schlachten. — Vom Abwehrkampf an einem ruhigen Frontabschnitt.

PK. Es ist gleich, wann der Tag beginnt und wann er zu Ende geht. Er hört nie auf und verläuft in unablässigen Rhythmus: wachen, arbeiten, ruhen. Und die Tage reihen sich aneinander, werden zu Wochen und werden zu Monaten, — zu Monaten der Abwehr.

Die Grenadiere, die hier im Osten in ihren Postenständen stehen und eine Kette von hunderttausend wachen Augenpaaren bilden, die sich im millionenfach gezackten Garben zwischen den Brennpunkten der großen Schlachten im Osten hinzieht, warten auf den Befehl, der ihnen gebietet, aus ihren Postenständen hinauszusteigen, vorzustürmen über die weite, weiße Fläche mit den halbverschneiten Kusseln, und die bolschewistische Widerstandslinie zu überrennen, die sich am jenseitigen Waldrande hinzieht. Sie warten in den Stunden der Abwehr auf den einen Befehl, — den Befehl, der Angriff heißt. Und: Vergeltung für Stalingrad!

Sie wissen, daß dieser Befehl eines Tages kommen wird, und im Glauben daran, meistern sie die Stunden des Wartens. Der Neue allerdings, der in das Gleichmaß des Grabendienstes gestellt wird, sieht auch die Höhepunkte der 24 Stunden, auch dann, wenn nichts geschieht.

In der Nacht beginnt an der Front das Leben. Wenn die Dämmerung über das weite, weiße Land sinkt und der gegenüberliegende Wald in einem zartgrauen Dunstschleier verschwindet, so daß die Spitzen der Sowjetbunker nur noch von den Eingeweichten zu erkennen sind, ziehen die Nachtposten auf. Die Gewehr- und MG.-Stände sind dann dichter besetzt als in den hellen Stunden des Tages, und die Grenadiere beginnen zu feuern.

Überall wird es jetzt lebendig, in den Gräben und in den Bunkern, wo die Essgeschirre bereitgestellt werden, denn in den ersten Stunden der früh hereinbrechenden Dämmerung sind die Feldküchen herangekommen auf den Straßen, die am Tage vom Feinde einzusehen sind, und zwischen dem Streifendienst im Graben schlängeln sich die Essenholer mit dem klappernden Kochgeschirren entlang.

Im Bunkerofen, der am Tage nur mit langsam glimmender Holzkohle geheizt wird, um dem Feind durch den abziehenden Rauch nicht ein Ziel zu geben, knistern die Holzscheite und verbreiten eine wohlige Wärme. Am Tisch sitzt der Gruppenführer und schreibt im Schein einer müde glimmenden Öifunzel einen Brief nach Hause. Vor ihm steht das Bild seiner Frau, die einen pausbäckigen Jungen im Arm hält. Auf einem rohgezimmerten Schemel sitzt ein Gefreiter, spielt ein wehmütiges Lied auf der Mundharmonika und träumt in die glimmenden Holzscheite.

Das Knattern der Maschinengewehre klingt wie ein leises Klopfen an die Bunkertür, und das Schüttern, da durch in der Nähe liegende Artillerieeinschläge hervorgerufen wird, merkt man kaum. Eine seltsame Stimmung füllt den halbdunklen Raum unter der HKL. Man könnte beinahe vergessen, daß der Unteroffizier, der beim Schreiben immer wieder einen zärtlichen Blick auf das Bild seines kleinen Jungen wirft, in der vergangenen Nacht auf Tod und Leben mit drei Bolschewisten rang, die sich mit frischgefallenen Schnee bis an den Graben herangewühlt hatten, um ihn hinterhältig zu überfallen und zu versuchen, ihn in die feindlichen Stellungen zu schleppen.

Die Nacht bringt niemals Ruhe. Immer wieder versuchen feindliche Stoßtrupps in die eigenen Stellungen einzudringen, und die Alarmglocken reißen die eben aufgelösten Posten wieder von ihren Lagern.

In den frühen Morgenstunden müssen sie sich dann, übernächtigt und müde, zum harten Grabendienst zwingen. Holz holen, sägen, Ausbauen der Bunker. Das Wasserschöpfen des Sommers in den Sumpfstellungen ist durch das Freischaukeln der schneeverwehten Gräben abgelöst worden. Waffenreinigen, Instandsetzen der Sachen füllen die wenigen hellen Stunden. Hinzu kommen noch in gewissen Abständen die Tage des »Großreinemachens«, an denen man seine Decken unter den Arm nimmt und zur Entlausung plügiert.

Trotz all der schweren Strapazen, die der Stellungskrieg mit seinen Wachen, Arbeiten und schier endlosem Warten mit sich bringt, ist die Kampfkraft so wach wie nur je. Wenn für ein besonders schwieriges Stoßtruppunternehmen nach Freiwilligen gefragt wird, melden sich weit mehr als benötigt werden. Und als gestern die zurückkehrenden Grenadiere, nachdem sie acht vollbesetzte Sowjetbunker gesprengt hatten, den mitgeführten Akja, auf dem ihr sterbender Zugführer lag, behutsam in den Graben ließen, traten einem Soldaten, der mit dem letzten Ersatz gekommen war, die Tränen der Wut in die Augen. Er ging zu seinem Kompaniechef und bat ihn, noch einmal hinübergehen zu dürfen, um die Tat zu vergelten.

Sie alle, die hier in den einsamen Kampfständen im Osten ihre Pflicht tun, sind von der inneren Überzeugung beseelt,

kämpfen zu müssen. Sie wissen, warum es geht! Und aus dieser inneren Überzeugung wuchs auch die Einsicht für die Notwendigkeit des Befehls, der ihnen gebietet Tag für Tag die 24 Stunden durchzustehen — auch in dieser Zeit, in der in ihrem Abschnitt »nichts geschieht« —, wach zu sein auf Posten, unermüdlich beim harten Grabendienst und immer sprunghbereit in den kargen Stunden der Ruhe, denn hart und unerbittlich ist auch der Abwehrkampf zwischen den Brennpunkten der großen Schlacht und stellt höchste Ansprüche an die seelische und körperliche Kraft eines jeden Grenadiers, der in den verschneiten Postenständen im Osten auf Wache steht.

Batterien und Panzerzüge sichern die Küste

Von Kriegsberichter Ekkehard Gentz.

An der Südbastion der Festung Europa.
— Besuch bei der italienischen Marineartillerie auf Sizilien.

PK. Viele tausend Kilometer lang erstrecken sich die Küsten des italienischen Festlandes und der ihm vorgelagerten Insel Sizilien hinaus ins Mittelmeer. Mehrere tausend Kilometer Küste hat unser Verbündeter im Süden gegen Überraschungen und Überfälle des Gegners zu schützen, der mit der Absicht einer Invasion des Kontinents vom Mittelmeer her zu schrecken sucht, nachdem ihm an den Atlantikküsten die Lust dazu vergangen ist. Aber wie am Kanal und Atlantik, so stehen auch hier im Süden zahllose Küstenbefestigungen und Verteidigungsanlagen bereit, jeden Versuch, den Krieg an irgendeiner Stelle auf das italienische Mutterland zu tragen, blutig abzuschlagen.

Die Inselküste eine einzige Festung.

Unzählige Abwehrstellungen bilden an den Gestaden des Mittelmeeres die südliche Bastion der Festung Europa. Sie sichern gleichzeitig die Nachschubbasen der in Nordafrika gewissermaßen auf vorgeschobenem Gelände dieser Festung kämpfenden deutschen und italienischen Streitkräfte. Insbesondere an den Küsten des südlichen Vorsprunges Mitteleuropas, der Insel Sizilien, steht Batterie an Batterie bereit, jedem feindlichen Annäherungsversuch von See her und aus der Luft wirksam entgegenzutreten. An den unwegsamen Küsten des südlichen Sizilien, wo der den Engländern so wichtige Seeverbindungsweg von Gibraltar ins östliche Mittelmeer nach Malta und Alexandria vorbeiführt, ist die Gefahr eines überraschenden Schlages gegen die italienische Küste besonders groß. Schon mehrfach versuchte der Feind, hier kleinere Trupps zu Spionage und Sabotagezwecken an Land zu setzen, immer vergeblich. Nach modernen Gesichtspunkten angelegte Verteidigungsstellungen beherrschen die buchtenreiche Steilküste Ost- und Nordsiziliens, ebenso wie die Flachküste des südlichen Inselteiles. Mitlen in der wundervollen, grünenden Landschaft sind, der südlichen Umgebung trefflich angepaßt, vorbildliche und großzügige Stellungen für die verschiedenartigen Batterien und Geschütze angelegt. Darüber stehen in gewissen Abständen Panzerzüge mit Eisenbahnbatterien Tag und Nacht unter Dampf, um an jedem beliebigen, gefährdeten Punkt der Küste eingesetzt zu werden.

PK.-Aufn.: Kriegsber. Büschgens (Wb.).

Marsch deutscher Truppen durch Tunis.

Seit dem britisch-amerikanischen Überfall auf Französisch-Nordafrika landeten ständig neue Truppen in Tunis. Die arabische Bevölkerung begleitet unsere Soldaten auf dem Wege zur Unterkunft.

Italienische Freiwillige an den Geschützen.

Unter den Besatzungen dieser Küstenbatterien finden wir Einheiten der »Milimart«, einer Truppe der faschistischen Miliz, deren Angehörige als Freiwillige in der italienischen Marine-Artillerie Dienst tun. Unter der graugrünen Uniform des italienischen Soldaten tragen sie das Schwarzhemd der Miliz. Tag für Tag stehen sie auf ihrem Posten, bereit, ihre schöne Heimat zu schützen.

Auf schmalem Wege erreichen wir eine auf halber Bergeshöhe inmitten von Apfelsinenbäumen und Kaktushecken gelegene Batterie mittelschwerer Artillerie. Voller Stolz zeigen uns Kommandant und Soldaten ihre Stellung, die sie selbst vor geraumer Zeit errichtet haben und die sie in unermüdlicher Arbeit ausbauen und bei aller Zweckmäßigkeit auch verschönern. Wie man heute in Italien kein Dorf findet, das nicht an der Fassade fast eines jeden Hauses einen Kernspruch des Duce trägt, so haben auch die Artilleristen an ihr sauberes weißes Unterkunftsgebäude in schwarzer Schrift die Worte Mussolinis geschrieben: »Crediamo — obbediamo — combattiamo per vincere — e vinceremo.« (Wir glauben, gehorchen und kämpfen für den Sieg. Und wir werden siegen.) Darunter prangt neben dem Liktorenbündel ein großes Hakenkreuz.

In jeder Minute alarmbereit.

In Grünanlagen eingebettet recken die Geschütze ihre blanken Rohre in die klare Winterluft, hinaus auf das Meer, beherrschen nach rechts und links das malerische Küstengebiet. Sauber ausgerichtet stehen die Stahlhelme neben den Geschützen auf den Betonkästen, die die Munition bergen. Ein kleiner Raum mit Tisch und Stühlen dient der Geschütz-

wacht als Aufenthaltsraum. Die Rasen- und Grünanlagen, die die Wege zwischen den einzelnen Geschützen der Batterie säumen, sind, wie überall in Italien, durch ort die guerra — Kriegsgärten ersetzt, in denen sich Kohlkopf an Kohlkopf reiht.

Wir stehen auf der Beobachtungs- und Befehlsstelle, die mit den einzelnen Geschützen durch Telefon verbunden ist und von der aus die Geschütze mittels einer elektrischen Zentrale gerichtet werden. Mit eindrucksvoller Exaktheit und Schnelligkeit rollt die Alarmübung vor unseren Augen ab, eilen die Artilleristen vom Sportplatz, aus der Unterkunft, aus der Messe den Geschützen zu, vertauschen das Kläppi mit dem Stahlhelm — und schon schwenken die Rohre dem »Feinde« entgegen, verlassen die ersten Geschosse die Rohre. Drei Abschlüsse britischer Flugzeuge stehen an der Wand der Befehlsstelle verzeichnet.

Vor dem Abschied werfen wir einen Blick in die Mannschaftsunterkunft, einen großen hellen Saal, in dem die Betten sauber ausgerichtet stehen. Von der Außenwand grüßt uns wieder ein Spruch: »Je größer der Sieg, desto höher die Pflichten.«

POLITIČNE BELEŽKE

■ Borba na vzhodu, je borba za Evropo. Angleški veleposlanik v Moskvi, Kerr, in znani žid Lippman, avtor mnogih člankov v listu »New York Herald Tribune« sta dala malim narodom vzhodne in jugovzhodne Evrope nasvet, naj vzpostavijo dobre odnose do Sovjetske Unije. Diplomatski dopisnik agencije Stefani pa podčrtuje, da je to nov dokaz za trditev, da si hočeta Anglija in Amerika oprati svoje roke. Tudi tistim deže-

Fronta daje domovini vzgled !

O ustavitvi trgovin in gostiln

lam Evrope, ki se vedno upajo, da jih bo-
šta. Amerika in Anglija čuvati pred bolj-
ševizmom, se že odpirajo oči. London in
Washington nočeta žrtvovati niti enega
svojih vojakov, da bi katerokoli evropsko
državo obvarovali pred boljševizmom.
Tudi v slučaju, ako bi to hoteli, Stalin
tega ne bi dopustil. Usoda vseh evropskih
narodov je sedaj tesno povezana. Geslo
te borbe se glasi: Zmaga ali pa bolj-
ševizem. Komentator agencije Stefani za-
ključuje svojo ugotovitev z besedami:
»Naši vojaki, ki ustavljajo boljševiske ar-
made na vzhodu, se bore za skupno usodo
Evrope. Da je borba na vzhodu res
borba za Evropo, dokazuje ameriški tisk
skupno z angleškim veleposlanikom.

■ Plutokratje, ki so pozabili, da so v
vojni. Londonski »Daily Herald« je ob-
javil plamenito pritožbo angleškega po-
sestnika Stacey-a iz Broomfielda o brez-
obzirnosti, s katero je trideset dam in go-
spodov najboljša angleške družbe potepa-
le njegove posevke pšenice. Omenjena
plutokratiška družba je bila namreč na
takozvanem jahalnem lovu. S konji in psi
so zasledovali neko lisico v najljubšem di-
ru ter tako uničili velik del njegovega
posevka. List noče omeniti, kaj so dejali
hlapi omenjenega posestnika, ko so gle-
dali plutokratiško lovsko družbo. Vseka-
kor značilno za angleške razmere!

■ Obnova vseh predpravil židov v
Francoski Severni Afriki. Po vestih iz
Algeriasa, so oblasti vzpostavile vse
predpravice, ki so jih židje uživali poprej
v Francoski Severni Afriki. Vlada mar-
šala Petaina je te predpravice svojoča-
no ukinila. Sedaj so židje sprejeti v svo-
je prejšnje službe, vrnil se jim razlašče-
na posestva, obenem pa smejo vstopati
tudi v vojsko. Židovski otroci bodo smeli
v bodoče obiskovati državne šole. Toza-
devne odredbe je v smislu ameriških na-
vodil izdal general Giraud. Obnova židov-
skih predpravil v Francoski Severni Af-
riki je v ostalem edina točka, v kateri
so si Amerikanci in Angleži popolnoma
edini. V vseh drugih vprašanjih Franco-
ske Severne Afrike pa London in Wa-
shington še nista našla nikake rešitve.

■ Churchill-ove obljube Grkom. Kakor
posnemamo iz nemških listov, je Chur-
chill ob priliki svojega obiska na otoku
Cipru, v javnem govoru obljubil Grkom,
da bodo dobili imenovani otok, če bo Gr-
ška še nadalje stavila vojake za zavez-
nike na razpolago.

■ Amerikanci brez blufa ne morejo
živeti. Ameriška poročevalska služba
»United Press« je nedavno raztrobila v
svet, da so sedaj spravili pod streho ta-
kozvano Fordovo tovarno »Willowrun« v
Detroitu, ki je baje največja tovarna le-
tal na naši zemlji. Hkrati poroča ista
agencija, da obratovanje tega ogromne-
ga podjetja še zdaleka ne dosega produk-
cijskih količin, kakor so si jih Amerikan-
ci zamišljali. Produkcija baje sčasoma res
narašča, ne dosega pa količin, ki bi jih
Amerikanci potrebovali. V nadaljnjih iz-
javah pišejo ameriški listi o mestu De-
troit, da postaja iz dneva v dan bolj me-
sto črncev, kakor belcev. Zato pa tudi
primanjkuje kvalificiranih ročnih delav-
cev, kar je glavni vzrok, da produkcija v
tovarni »Willowrun« ne odgovarja.

■ Kako si podpredsednik Zedinjenih držav
Severne Amerike predstavlja bo-
dočnost svoje države? Podpredsednik
Zedinjenih držav Severne Amerike, Wal-
lace, je nedavno izjavil: »Predstavljam si
Ameriko, kjer bodo vsi ljudje lahko čla-
ni srednjega staleža in izkoriščali pred-
pravice, ki jih je ta razred v preteklosti
užival«. — Razen tega je izrazil željo,

Reichswirtschaftsminister je izdal tri
odloke, ki bodo na področju trgovine, ro-
kodeltva in gostilniške obrti osvobodili
obsežno število delovnih sil ter jih stavi-
li vojnemu vodstvu na razpolago. Določ-
be imajo bistveno sledečo vsebino:

1. Vsa podjetja, ki za preskrbo prebi-
valstva niso neobhodno potrebna, se bo
zaprla. Pri tem se bo pazilo, da ne pride
vojno-potrebna preskrba prebivalstva ter
dobava gospodarstvu v nevarnost. Zato
ostanejo trgovine živil, premoga, krmil,
gnojil in kmetijskih strojev. Neodpušljivi
bi pa bilo, če bi še nadalje ostale odpr-
te na primer prodajalne dragega porce-
lana, biserov, zlatnine in srebrnine, poš-
nih znamk in slaščic. Delovne sile v ta-
kih trgovinah že dolgo niso več popolno-
ma zaposlene. Druge panoge trgovine še
imajo sicer nekoliko pomena, niso pa v
popolnem obsegu potrebne. Tu je mislje-
na trgovina pohištva, starin, knjig, to-
bačnih izdelkov, igračk itd. Od te pano-
ge naj ostane samo omejeno število tr-
govin odprtih. Pri podjetjih, ki vodijo
razen trgovine tudi popravilnice, se bo
oziralo na možnost očuvarja popravil-
nice.

Prizadeti lastniki podjetij obdržijo
pravico do vodstva trgovin in jim za po-
znejše ponovno otvoritev istih ne bo tre-
ba iskati novih dovolil. Na predlog do-
bijo tudi najeminske izravnave. Dotični
svoje podjetij, ki bodo s svojim novim
delom drugod v svojih dosedanjih dohod-
kih prikrajšani, dobiijo v izravnavo trdot
službeno obvezne podpore. Razen tega bo
Reichsgruppe Handel v primerih, če last-
nik zaprtega podjetja ne bo našel druge-
ga dela, take primere s posebno in učin-
kovito podporo podpirala.

2. Tudi rokodelska podjetja se bo pre-
gledalo. Za pekarnice, mesarije in mlino
izidejo posebni predpisi. Rokodelstva, ki
niso vojno važna, ali pa, če ne služijo
potrebam prebivalstva, predvsem popra-

da bodo enkrat za vselej odpravljene vse
poti, ki na lahek način, kakor so na pri-
mer špekulacije na borzah itd., ali potom
izkoriščanja monopolističnih predpravil v
trgovini, omogočajo zaslužiti težke denar-
je. Iz te izjave je dovolj jasno razvidno,
da hočejo Amerikanci človeško družbo
in državo, ki jo naj tvorijo razredi.
Nacionalizem je šel v tem pogledu
že veliko dalje. Odpravil je razne privi-
legirane razrede ter ustanovil pravo ljud-
sko skupnost.

■ Stalinove teritorialne zahteve. Mi-
lanski »Corriere della Sera« se dotika iz-
jave, ki jo je podal angleški minister
Eden v spodnji zbornici. Po njegovi iz-
javi se trenutno odigrava med Anglijo,
Zedinjenimi državami in Sovjetsko Unijo
pogajanja glede Stalin-ovih teritorialnih
zahtev. List domneva, da zahteva Stalin
možnost razširitve v Baltiku in v Skan-
dinavijo, nadalje absolutno svobodo gle-
do morske pasaze skozi Dardanelske ož-
ne ter dohod do Perzijskega zaliva. Po
mnenju lista gre torej za star zavojevalni
načrt sovjetov, ki so mnenja, da je sedaj
napočil ugoden čas za razpravo Sta-
lin-ovih zahtev.

■ Vzhodna fronta — svetovna fronta.
Pod tem naslovom je objavil znani turški
publicist Fejmi Safa v carigraskem li-
stu »Taaviri Efkar« uvodnik, v katerem
vprašuje, zakaj Sovjetska Unija ni bila
prisotna pri pogajanjih v Casablanci in
v Adani. Kakor znano, sta se v Casablan-

vilom, se ustavilo. Na primer razne delav-
nice za pilsiranje ter krojaški ateljeji, ki
izdelujejo za velike potrate. V danih pri-
merih se lahko zapre tudi samo tisti del
rokodelske obrti, ki za vojno ni važen.
Lahko se združi tudi več delavnic v eno.
Za ustavljene obrate držijo določila, ki
so za take primere že v veljavi. Obrtno
pravice ustavitve obratov ne razveljavi.
V rokodelskih registriranih se označi samo,
da podjetje počiva.

3. Vsa podjetja gostilniške in preno-
čišne obrti, ki za vojno gospodarstva
in za preskrbo prebivalstva niso neobho-
dno potrebna, se ustavijo. Med drugim
se bo zaprla vse zabavne nočne lokale,
bare in gostine za velike potrate. Pri
ostalih se bo raziskalo ter skrbelo, da se
ohrani, kar je za vojno važnega. Tudi
podjetja za prenočišča ter z istimi pove-
zana gostilniška podjetja načelno ne pri-
dejo za zapiranje v poštev, ker morajo
biti na razpolago za vojno važna poto-
vanja, za naloge oborožene sile, razpo-
šiljanje otrok na deželo itd.

Lastniki zaprtih podjetij obdržijo obrt-
ne pravice za izvrševanje obrti po vojni.
Odškodnino izdaja Reichsgruppe Frem-
denverkehr. Izjeme v vseh teh določilih
principielno sploh ni. Misliti bi bilo na
to samo, če bi v kakem posameznem slu-
čaju bilo možno služiti cilju akcije, ne-
posredno ali posredno za vojno važne na-
loge z delovnimi silami, energijo ali ma-
terijalom. V kolikor je dosega tega odlo-
čujočega cilja dovoljena, se bo interes
vojakov na fronti po možnosti upšteva-
valo.

Odrejeni ukrepi se bodo nujno izvršili,
da bo cela akcija do 15. marca gotova.
Pri bankah in zavarovalnicah se bo že
nedavno odredene ukrepe v pogledu ra-
cionalizacije dela v smislu odloka Reichs-
wirtschaftsministra najostreje izvedla, da
se tudi na tem področju pridobi in pri-
štedi delovne sile in poslovne prostore.

ci sestala Roosevelt in Churchill. V Ada-
ni pa je imel Churchill posvetovanja s
turškim državnim predsednikom İsmet
İnenijem. Safa zatrjuje, da je izzvalo
stališče sovjetov do Anglije in Amerike
že po vsem svetu živahne razprave. Ta-
ko se pripravljajo duhovno tla za osvov-
ske sile, ki bi hotele zavarovati evropsko
sodelovanje proti boljševiski nevarnosti.
Vzhodna fronta — tako piše turški av-
tor — je postala peklenski laboratorij
novega svetovnega reda. V globokem in
krvavem prepadu med Berlinom in
Moskvo je velik vrtnec vseh vojaških,
političnih, socialnih in gospodarskih vpra-
šanj te vojne. Število tistih, ki so mne-
nja, da je vzhodna fronta pravzaprav
svetovna fronta, je vedno večje.

■ Iranska vlada je odstopila. V soboto
je v Teheranu odstopila iranska vlada,
ki ji je načeloval znani ameriški hlapec
Kavram as Saltane. Baje so nastala v vla-
di taka protislovja, da jih ni bilo možno
premostiti. Tako je izbruhnila kriza, ki
lahko dovede do ukinitve iranske samo-
stojnosti. Anglija je nameravala že pred
dvema mesecema strmoglaviti Saltane-ovo
vlado, ker se je Saltane popolnoma izne-
veril Angležem, obenem pa prodal —
Amerikancem. Med Angleži in Ameri-
kanci — oboji imajo zelo močne gospo-
darske in politične postojanke v Iranu —
se bo sedaj razvnela zakulisna borba za
končno posest nesrečne dežele, ki je že
izgubila svojo samostojnost.

UMNI KMETOVALEC

Graditev gnojnične jame

V vrsti naših razgovorov o pravilnem gospodarjenju s hlevskim gnojem in gnojnice, prihajamo danes do najvažnejšega vprašanja:

Po kakšnih smernicah se moramo ravnati pri graditvi gnojničnih jam?

To vprašanje je zares važno. Graditev gnojnične jame je zvezana z velikimi stroški. In če gospodar pri graditvi ne upošteva vseh zahtev, katerim mora pravilno zgrajena gnojnična jama ustrezati, se neredko zgodi, da se pozneje kesa, ker ni pravočasno dovolj temeljito razmišljal o tem, kako mora biti zgrajena dobra gnojnična jama. Vendar kesanje v takem primeru ni ne pomaga — napačno zgrajena gnojnična jama se navadno ne da več popraviti!

Kmečki gospodarji torej, ki nameravajo, — letos ali kdaj pozneje, — graditi gnojnično jama, naj skrbno predelajo naslednja izvajanja. Tisti kmečki gospodarji pa, ki so gnojnične jame že zgradili, bodo iz teh smernic lahko ugotovili, da-li je njihova gnojnična jama prav zgrajena ali ne...

1. Kako velika mora biti gnojnična jama?

To je pravzaprav odvisno od načina gospodarjenja z gnojem in od ureditve hlevov. V naših gospodarskih in podnebni razmerah pa, kjer moramo stremeti povsod za uvedbo srednjedolgi hlevskih staj in kjer mešanje gnoja z gnojnico (Güllewirtschaft) ne pride v poštev, lahko povemo točno mero za določitev potrebne velikosti gnojnične jame: Ako se v gnojnično jama odceja tudi odcedna gnojnica z gnojščica, in ako gnojščice ni pokrito, mora biti na vsako odraslo gove (oz. 2 mladi živini, 5 svinj, ali 10 ovac) v gnojnični jami najmanj 3, bolje pa 4 kubične metre prostornine. Ako pa se odteka odcedna gnojnica z gnojščica v posebno jama, je lahko gnojnična jama manjša: 2,5 kub. metra na eno glavo odrasle živine.

2. Kje naj gradimo gnojnično jama?

Predvsem: Ni potrebno, da bi bila gnojnična jama pod gnojščicem, oziroma sploh v bližini gnojščice!

Kadar iščemo prostor za zgraditev gnojnične jame, se moramo ozirati na čisto drugačne okoliščine, kot pri izbiri prostora za gnojščice. Pri gnojščici je najbolj važen lahek dovoz gnoja iz hleva ter lahek odvoz gnoja na gnojščice ter s tem lahek odvoz gnoja. Zato delamo gnojščice čim bližje hlevskih vrat in v bližini voznih poti.

Gnojnica pa teče iz hleva v gnojnično jama sama, zato je ta lahko — ako potrebno — tudi nekaj vstran od hleva. In naše stremenje gre za to, da bi imela gnojnična jama samoztok — da ne bi bilo treba gnojnice s črpalko črpati iz jame. Zato, če le mogoče, zgradimo gnojnično jama nad bregom, kjer je mogoče doseči, da postavimo sod za odvajanje gnojnice tako nizko, da gnojnica, izpeljana iz dna gnojnične jame, lahko teče vanj.

Edino v primeru, če je svet vse naokoli raven in naprava gnojnične jame s samoztokom nikjer v bližini ni mogoča, se bomo odločili, napraviti gnojnično jama pod gnojščicem, tako, da tverji strop gnojnične jame obenem že tudi del ploščadi gnojščice. Taka rešitev ima sicer eno dobro

stran, namreč to, da je treba napravljati manj posebnega tlaka za gnojščice, po drugi strani pa ne smemo prezreti, da mora biti v takem primeru strop gnojnične jame močnejši, da vzdrži težo gnoja in vozov, ki čezenj vozi. Nadalje moramo upoštevati, da je višina stropa gnojnične jame vedno odvisna od višine hlevskega tlaka ter dolžine dotočnih kanalov za gnojnice; zato pridejo navadno ploščadi gnojščic nad gnojničnimi jamami precej globoko, kar povečuje nevarnost, da prodre deževna voda na gnojščice, a po drugi strani je tudi odvoz gnoja z gnojščice navadno otežkočen.

Vzorna ali idealna rešitev tega vprašanja je torej mogoča na ta način, da zgradimo gnojnično jama na takem mestu in v taki višini, da je mogoče samoztok gnojnice na gnojnični voz; a gnojščice na takem mestu in tako, da gnoj i dovažamo i odvažamo kar najlažje. Za zbiranje z gnojnega kupa se odcedajočo gnojnico pa zgradimo posebno jama. Ta mora ležati seveda nižje kot ploščad gnojščice ter mora biti opremljena s črpalko, da lahko gnoj z odcedno gnojnico iz te jame potrebi zamakamo.

Če gradimo gnojnično jama tik hleva ali tik drugih poslopj, moramo stene tal predhodno dobro izolirati.

3. Določanje oblike gnojnične jame.

Samo po sebi bi bila najbolj pripravna oblika gnojnične jame pokončno-valjasta, kakršno imajo vsi vodnjaki, pa tudi silo-stolpi. Vendar najdemo gnojnične jame te oblike samo na velikih posestvih, kjer pa so zgrajene v obliki nadzemnih stolpov. Za gradnjo izpod zemeljske površine pa okrogle jame ne pridejo v poštev, ker bi morale biti zelo globoke, kar bi izpraznjevanje v največ primerih zelo otežkočalo. Plitvih okroglih jam z velikim premerom pa spet ne kaže graditi, ker bi bilo težko napraviti pravičen opaz, pa tudi strop. Težkoče pri gradnji stropa navadno odvrnejo kmetovalca tudi od graditve jam kvadratne oblike in ga primorajo, da gradi gnojnično jama v obliki podolžnega pravokotnika.

Pri navadnem načinu pokrivanja gnojničnih jam — s preprostimi, z železom ojačenim betonskim stropom — sme znašati namreč širina jame kvečjemu 3 metre notranje izmera. Globina jame pa se seveda razpa na talnih razmerah. Kjer je svet strni in samoztok lahko izvedljiv, je lahko jama globoka 3 metre in še več, enako bomo v primeru, ako je trdno podzemljišče globoko pod površino, napravili jama do te globine. Narobe pa bomo ravnali v primeru, ako je samoztok težko izvedljiv, oziroma, ako je izkop jame vsled živoskalnatoga podzemljišča otežkočen. V takih primerih mora zadoščati le 1,5, da celo 1,2 m globoka gnojnična jama, ki pa mora imeti seveda toliko večjo površino.

Kot navadna, srednja globina gnojničnih jam, se računa 2 metra. Seveda moramo to globino računati od stropa navzdol. Strop gnojnične jame pa moramo določiti tako nizko, da bo imel kanal, ki privaja gnojnico iz hleva, in ki se mora izlivati tik pod stropom gnojnične jame, dovolj pade (najmanj 1 cm na 1 m dolžine!). V zvezi s tem še enkrat opozarjamo: Najprej moramo urediti hlev, in šele nato gnojščice in gnojnično jama!

Pri velikih gospodarstvih, pa tudi v primeru, ako moramo delati plitvo gnojnično jama, bi bila gnojnična jama predolga, ako bi se morali držati treh metrov kot največje dopustne širine. V takih primerih si pomagamo tako, da napravimo v gnojnični jami medsteno; v tem primeru znaša lahko širina jame: $2 \times 3 = 6$ metrov. Seveda mora imeti medstena pri tleh odprtino, da se more gnojnica neovirano pretakati iz enega dela jame v drugi del.

4. Iz česa bomo gnojnično jama gradili?

V naših razmerah prihaja v poštev troje različnih možnosti: graditev iz kamena, iz betona, in iz, v beton vložnega kamnja. Katerega od teh načinov graditve bomo izbrali, je seveda odvisno od predhodnega računa, kaj nas manj stane. Pri tem računu moramo upoštevati, da morajo imeti stene gnojnične jame, ako so zidane iz kamnja, najmanj 40 cm debeline in da morajo biti betonske stene najmanj 25 cm debele, če znaša višina jame 2 metra ali več, medtem, ko za steno do 1,5 m višine zadostujejo 20 cm debele betonske stene. Če vlagamo med beton kamnje, mora biti stena seveda nekoliko debelejša, kot če gradimo s samim betonom.

Graditi gnojnične jame z opeko ni posebno priporočljivo, če pa ni drugega gradiva, moramo vzeti vsaj takozvano trdožgano opeko (Klinker), ki je mnogo trpežnejša od navadne.

Zapomnimo si pa: bodisi, da gradimo z opeko, bodisi s kamnjem, v vsakem primeru moramo uporabljati izključno betonsko malto! Napravljena mora biti iz prvovrstnega, svežega cementa in do celca čistega peska, brez primesi slonice, v razmerju: 1 del cementa na 3 dela peska. Istotako mora biti pesek za napravo tlaka, stropa in ometa pri gnojnični jami čist, brez primesi in po možnosti oster. Če drugače ne moremo dobiti čistega peska, ga je treba pred uporabo potem izpiranja očistiti.

5. Kako bomo gradili?

Menda ni treba posebej poudarjati, da bomo najprej izračunali, kolikšna mora biti gnojnična jama, ter napravili, ali da-li napraviti načrt zanjo. Izkopna dela bomo izvršili šele, ko imamo že ves material na mestu in zidarja zagotovljenega, ker se — posebno ob deževju — izkopane jame rade posipujejo.

a) Tlak ali dno gnojnične jame.

Ni priporočljivo, graditi sten gnojnične jame na takozvane temeljne zidove. Obstoji namreč nevarnost, da se v tem primeru stene na raznih mestih neenakomerno posedajo, radi česar nastanejo razpoke, skozi katere gnojnica uhaja in česar ni mogoče popraviti. Zato napravimo pod celo površino gnojnične jame močno betonsko dno, ki ga z železnimi vložki ojačimo. In sicer vložimo vložno železo tik pod površino dna. Betonska plošča dna mora biti seveda tem debelejša, čim širša in višja je jama in čim manj trdno je podzemljišče. Imeti mora nagib proti samoztoku oziroma v ono stran, kjer bo vstavljena črpalka. Na tem mestu mora biti tudi poglobljena kotanja.

b) Stene.

Na tako enotno in močno podlago zgradimo stene, ki jih je dobro pri dnu z železnimi vložki povezati s talno ploščo. Tu-di je vložiti žične vložke v oni del, kar ga gleda iznad zemlje in še nekaj globlje. Vložki namreč zmanjšujejo nevarnost po-

PK.-Aufn.: Kriegsber. Siedel (Wh.).

Bei den Kämpfen am Don.

Seite an Seite stehen die Achsentruppen in den Kämpfen am Don. In bitterster Kälte bringen hier Italiener Nachschub nach vorn.

kanja sten ob mrazu. Se bolj pa se pred tovrstno škodo zavarujemo, če zunanjo stran sten v zgornjem delu izoliramo proti vlagi. Za betonske stene velja razmerje 1:4 do 1:6.

c) Strop gnojnične jame.

Ker obokane gnojnične jame skoraj ne kaže graditi, lahko izbiramo samo med stropom svežih tankih drevesnih debel (najboljši je v ta namen bor!) in med železobetonsko ploščo. Ni dvoma, da je ta v vseh ozirih neprimerno več vredna, kot lesen strop, ki kmalu strohni, in ki skozi špranje omogoča dušiku izhlapevati v zrak. Razen tega čez lesen strop gnojnične jame ne smemo voziti, in končno obstoja vedno nevarnost, da pade po nesreči skozi preperel strop bodisi žival, bodisi človek v gnojnično jamo.

Zato bomo gradili gnojnične jame v vsakem primeru z železobetonsko krovno ploščo, ki mora biti dovolj močna in pravilno zgrajena. Debelina plošče se ravna po širini jame in po tem, ali ima jama medsteno ali ne. Krovna plošča gnojnične jame naj ne bo nikoli manj kot 15 cm debela, če pa je jama nad 2 metra široka, mora znašati debelina plošče 20 cm, ako leži jama pod gnojliščem in se vozi čez njo. Če pa je jama posebej zidana in ne vozimo čez njo, zadostuje 12 cm debela plošča do 2 m širine; 15 cm debeline pa pri razpetini do 3 m, oziroma, ako je zgrajena medstena.

O podrobnostih glede polaganja krovne plošče na gnojnično jamo ne bomo razpravljali, ker je neobhodno potrebno, da izvrši to delo prvovrsten zidar, ki pa itak vse potrebno sam ve.

Opozarjamo le, da mora imeti strop gnojnične jame dovolj veliko odprtino, skozi katero vstopamo v jamo in skozi katero jo zračimo. Ta odprtina naj bo po možnosti na nasprotnem koncu odprtine za vstavitve gnojnične črpalke, oziroma samoiztok. Odprtina za gnojnično črpalco naj bo po možnosti izven gnojlišča, na mestu, kjer je dno jame najnižje, in tako napravljena, da se lahko zadelo, kadar potegnemo črpalco iz jame.

e) Dokončna dela pri gnojnični jami.

Od teh je prvo in najvažnejše: skrbno izvršen omet iz betonske malte, za katero je uporaben samo čist, oster pesek, ki ne sme vsebovati zrni z nad 2 mm premera, pa tudi nobenega prahu. Cement in pesek mešamo v razmerju 1:2,5. Da mora

biti tudi cement svež in prvovrsten, je samoumevno. Nadalje je važno, da nanesemo omet, dokler so stene, dno in strop še vlažne, to je, takoj, ko odstranimo opaž (navadno smemo stropni opaž odstraniti v desetih dneh po betoniranju stropne plošče). Omet moramo nanesti v dveh plasteh, vsako približno 1 cm debeline. Vrhno plast ometa zgladimo z desko, na to pa še dvakrat, bolje pa trikrat premažemo z Inertolom. Tako moramo ometati in premazati i stene, i strop, i dno gnojnične jame, da bo trajno nepropustna. Stenske kote zaokrožimo!

Posebno skrbno moramo izvesti dokončna dela na dveh mestih: tam, kjer gnojnična priteka v jamo, in tam, kjer odteka iz nje, ako je napravljena na samoiztok.

Rekli smo že, da mora gnojnični kanal prihajati v jamo tik pod stropom. Če bi gnojnična zviška padala odtod na dno jame, bi se pri tem sprostil iz nje skoraj ves dušik. Razen tega smo zadnjič omenili, da se na površini gnojnice napravi sčasoma plast ogljikove kisline, ki brani dušiku uhajanje v zrak. V jamo prosto padajoča gnojnica pa bi to plast vedno mešala. Zato moramo gnojnico izpeljati na dno jame tako, da ne moti te plasti. Namen dosežemo, ako napravimo na notranji strani gnojnične jame ob steni poševen betonski žleb, po katerem teče gnojnica iz kanala mirno v jamo. Lahko pa tudi izpeljemo dotični kanal v kot jame ter tam s pomočjo pokončno prbite deske napravimo trikoten navpičen žleb, ki končuje kakih 30 cm nad dnom; lahko pa napravimo tudi cev ob steni, a ne čisto do dna.

Enako, ali še bolj skrbno kot dotok, moramo izpeljati odtok gnojnice pri samoiztoku. Tu se površno delo mšačuje tako, da gnojnica vedno uhaja, kar je škoda in še neprijetno.

Samoiztok moramo izvesti tako, da napravimo pred jamo na tem mestu še poseben jašek, v premeru vsaj 70×70 cm znotraj, ki mora biti nekaj globlji, kot dno jame. V tem jašku namestimo zaporni ventil (kakršne uporabljajo pri vodovodnih napravah), tako, da je s posebnim ključem dostopen od zunaj. Šele iz jaškove stene — pri tleh seveda — izpeljemo odtokni kanal (ali pa naravnost žleb), potom katerega odvajamo gnojnico na voz z gnojničnim sodom, ki mora seveda primerno nižje stati.

Jašek mora biti seveda pokrit in po-

zimi zametan z gnojem, da ventil, v katerem se gnojnica stalno nahaja, ne poči od mraza.

Po enakih smernicah kot smo jih opisali tu, je graditi vse gnojnične jame, bodisi običajne gnojnične jame za svežo gnojnico, bodisi jame za ocedno gnojnico, greznice za stranišnik, kakor tudi zbiralne in mešalne jame pri gnojenju z mešanim gnojem (Güllewirtschaft).

GOSPODARSKE VESTI

× O oddajanju kmetijskih pridelkov. Izkušnja v prvi svetovni vojni je pokazala, da je takrat kljub vsem ukrepom nazadovala produkcija in oddaja kmetijskih pridelkov. V sedanji vojni je pa po zaslugi dobrih priprav že v predvojnem času Reichsnährstand dosegel, da ni produkcija ostala samo na stari višini, temveč, da se je celo dvignila. Isto velja seveda tudi za oddajo pridelkov. Tako se je na primer gospodarstvo z mlekom v Reich-u sijajno obneslo. Leta 1939. je oddaja celotnega pridelka znašala 70 odst. Leta 1940. se je dvignila na 71 odst. Leta 1942. se je delež oddaje mleka še povečal. To je nepobiten dokaz, da so ukrepi našega Reichsnährstand-a zalegli. Saj je leta 1933. nemško kmetijstvo oddalo samo 41 odst. svoje mlečne produkcije, ko še ni bilo predpisov in navodil Reichsnährstand-a. Tudi na drugih področjih prehranjevalnega gospodarstva so se dosegli uspehi. Leta 1935/36. se je oddalo samo 32,2 odst. žitnih pridelkov, leta 1939/40. pa že 62,5 odst. Omena vredna je veliko večja oddaja krompirja. Lanjskoletni krompir je kljub vsem težavam, ki jih povzroča vojno stanje, prišel v zadostni meri med potrošnike. Vse to je mogoče, če je vodstvo, predelava in razdelitev v krepkih in zmognih rokah. Zunanji okvir vseh teh uspehov tvorijo gospodarske zveze in združenja Reichsnährstand-a.

× Nemške ladjedelnice delajo za Romunijo. Za dvig domačega sladkovodnega in morskega ribolova, je romunsko ravnanje za ribarstvo v Nemčiji naročilo 4 motorne čolne. Nekaj ribiških motornih čolnov bo za Romunijo izdelala tudi Švedska.

× Polovico manj alkoholnih pijač v Ameriki. Po poročilih, ki so prišla iz Severne Amerike, bodo letos potočili samo polovico tiste množine alkoholnih pijač, ki so jih potočili lansko leto.

× Židovske nepremičnine v Bolgariji. Na podlagi zakona o zaščiti bolgarskega naroda, so v Bolgariji že davno zaplenili velik del židovskih nepremičnin. Vse te imobilije bodo na podlagi javnih dražb prodane ter pričakujejo, da bodo za iste dobili najmanj 2 milijona levov. Nakup bo dovoljen samo tistim, ki nimajo nepremičnin ali pa samo toliko, da jim iste prinašajo letno manj kakor 100 tisoč levov.

× Otvoritev turskega sejma za tobak. V Izmirju so nedavno otvorili letošnji sejem za tobak, ki znači nekakšno otvoritev prodaje tobaka od strani pridelovalcev. Otvoritev se je udeležil tudi zastopnik vlade. Cene tobaku so se napram lanskemu letu znatno zvišale.

× Kromova ruda v Bolgariji. Bolgarija ima v Macedoniji nahajališča kroma. Kromova ruda Macedonije vsebuje 28 do 54 odstotkov kroma ter so pod bivšo državo leta 1937. pridobili 50.000 ton kroma. Strokovnjaki sodijo, da bo v bodoče iz macedonskih nahajališč možno producirati do 100.000 ton kroma.

MALE VESTI

* **Führer-jeve častne diplome.** Zagrebški nemški Feldkommandant, Generalmajor Kossack, je te dni v okviru posebne slovesnosti izročil sorodnikom na vzhodni fronti padlih hrvatskih prostovoljcev posebne Führer-jeve častne diplome. S hrvatske strani se je slavnosti udeležil general Perčević. Prisotni so bili nadalje visoki častniki nemške in hrvatske vojske. V svojem govoru je Generalmajor Kossack povdaruil vojaško tradicijo hrvatskega naroda ter njegovo povezanost z nemškim narodom.

* **Prvi obrati se ustavi.** Gauwirtschaftskammer, to je gospodarska zbornica za Gau Steiermark, je razglasila sledeče: »S takojšnjo veljavnostjo je z odlokom Reichsverteidigungskommissarja zapreti vse lokale zabavnega značaja in bare na področju Reichsgau-a Steiermark in na področju Spodnje Stajerske. Pri zadeti obrati so potom pristojnih organizacij podučeni. — Nadalje se razglasa omejitev obratovanja v lasničarski obrti: S takojšnjo veljavnostjo so v brivsko-lasničarski obrti dovoljena samo nižje navedena dela. Za moške: striženje, umivanje glave in britje; za ženske: umivanje glave, česanje (vodna ondulacija, onduliranje). Tudi ta odredba velja za Spodnjo Stajersko. Prepovedana so pa vsa ostala dela, kakor n. pr. trajno kodranje, barvanje las, izbijanje obrvi, vsa manikirna negovalna dela, nega lica ter trajni in vodni kodri za moške.

* **Preprečujte prometne nezgode pri zatamnjenih!** Vozni tir po cestah in ulicah je za vozila. Kljub temu se pešci več ali manj zanašajo na voznike, da jih bodo pravočasno opazili in se z vozili po tem ravnavali. Tako obnašanje je podnevi brezobzirno, ponoči pa nevarno. Pešci pri tem ne pomislijo, da jih šoferji pri zatamnjenih žarometih šele prav pozno za-

pazijo, medtem, ko pešec sam lahko avtomobil veliko prej zagleda. Če si pešci to stvar vzamejo k srcu, se bo preprečilo veliko prometnih nezgod. Pešce je pa treba tudi navaditi, da pri prehodu na vozni tir ponudi dobro pogledajo na levo in desno, če se ne približuje kakšno motorno vozilo. Ako to ni slučaj, se šele lahko gre na cesto ali ulico.

* **Pazite na otroke!** V zadnjem času so se zgodile nesreče s poparjenjem otrok, ki so bili brez nadzorstva. Mali otroci so radovedni ter se v neopaženem trenutku kaj radi lotijo dela, ki ga vidijo pri odraslih. Zadržujte par minut, in otrok že prime posodo, ki stoji na peči ter se z vročo vodo polije. Take opekline so nad vse nevarne. V kolikor ne zapuščajo stalnih znakov poškodbe, so tudi primeri, ki se zaključijo s smrtjo otroka.

* **Ne izrabljajte Nemški Rdeči Kriz!** Pri današnjem pomanjkanju bencina je neumestno, če se v primerih, ko to ni neobhodno potrebno, kliče rešilni voz Rdečega križa. Bolniški voz Rdečega križa se lahko zaprosi samo v primerih, kjer je zdravnik dal za ta transport svoj pristanek in sicer pisмено. Vse morebitne zlorabe se bo ovadilo.

* **Lep uspeh letošnje cestne zbirke za KWWH,** ki jo je priredil Gau Steiermark. Kakor ni bilo drugače pričakovati, je letošnja zbirka za vojno zimsko pomoč Gau-a Steiermark lepo uspela. Po Kreislju so nabrali kakor sledi: Cilli RM 377.318.13, Luttenberg RM 63.036.17, Marburg-Land RM 160.283.94, Marburg-Stadt RM 370.433.42, Pettau RM 112.054.19, Rann RM 104.907.18 in Trifail RM 102.426.60. To da skupno 1 milij. 290.459.63 RM v vsej Spodnji Stajerski. Če primerjamo ta rezultat z lanskoletnim, ki je znašal samo RM 379.465.37, je jasno vidno, da so Spodnještajerci vsako leto bolj zlit in izravnani z ostalim delom nacionalsocialistične Nemčije.

* **Vojna doklada za vojne vdove.** Da bi se usodo vdov, katerih moške so na frontah padli za domovino, na davčnem področju nekoliko olajšalo, poročajo iz finančnega ministrstva sledeče: Vdovam podlih vojakov se na predlog odpise vojni dodatek dohodninskega davka brez oziroma na dohodke in premoženjske razmere, in sicer za koledarsko leto, v katerem je mož umrl ter za morebitne zaostanke iz prejšnjih let. Razen tega se za vdove padlih članov oborožene sile, če ne spadajo v davčno skupino IV (poročeni z otroci), uporablja davčno skupino III, torej najugodnejšo davčno skupino za poročene brez otrok. Tudi to velja že za koledarsko leto smrti moža.

* **Delavska knjiga zadostuje za poročno posojilo.** Po neki določbi Reichsfinanz-ministr-a zadostuje v bodoče, če nevesta prosi za poročno posojilo, z delavske knjige ali Arbeitsbuch-om ter dokaže, da je bila v zadnjih dveh letih vsaj devet mesecev v nekem pridobitnem delu. Če ni delavske knjige na razpolago, zadostuje tudi uradno overovljen izveček iz iste. S tem je dosednji predpis poenostavljen.

* **Ženske v vseh poklicih napredujejo.** Medtem ko je bil doslej slučaj, da so v strojni industriji večinoma samo moški strokovni delavci lahko postali mojstri, so Junkers-Flugzeug- und Motorenwerke to kariero omogočile tudi ženskam. V to svrhu se je za ženske uredilo posebno izobraževalno pot, ki bo tehniško nadarjenim mladim ženskam po 18mesečnem teoretičnem in praktičnem tečaju omogočila, doseči poklic takozvane Werkstatthelferin ali tehniške pomočnice. Za predizobrazbo zadostuje ljudska šola.

* **Novi nemški veleposlanik v Tokiju,** Heinrich Stahmer, je pretekli petek v posebni avdienci v cesarski palači izročil japonskemu cesarju svoja pooblastilna pisma.

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

6. Stunde — 6. ura.

- I. 1. Ein Jahr hat 12 Monate. 2. Ein Monat hat 30 oder 31 Tage. 3. Der Monat Februar hat 28 Tage. 4. Ein Jahr hat 52 Wochen. 5. Ein Monat hat 4 Wochen. 6. Eine Woche hat 7 Tage. 7. Ein Tag hat 24 Stunden. 8. Eine Stunde hat 60 Minuten. 9. Eine Minute hat 60 Sekunden. 10. Ein Jahr hat 365 Tage. 11. Ein Hund hat 4 Füße. 12. Ein Käfer hat 6 Füße. 13. Ein Vogel hat 2 Füße. 14. Ein Hektoliter hat 100 Liter. 15. Ein Kilometer hat 1000 Meter. 16. Eine Mark hat 100 Pfennige. 17. Die Nuß ist hart. 18. Die Nuß ist eine Frucht. 19. Nüsse sind Früchte. 20. Ein Zimmer hat 4 Wände.
- II. sieben, zwölf, vierunddreißig, achtundfünfzig, siebenundneunzig, hundert, hundertzwei, hundertfünfzehn, vierhundertundzwanzig, fünfhundertundeinundsechzig, achthundertneunddreißig, tausend, eintausendsechshundertvierundfünfzig, fünftausendneundachtundsechzig, vierundzwanzigtausendsechshundertsebenundneunzig, achtundachtzigtausendachtundachtundachtzig, hundertfünftausendneundhundertsebenundfünfzig, neunhundertneundneunzig, tausendneundhundertneundneunzig,

eine Million, fünf Millionen, neunhundertachtundsechzigtausenddreihundertsebenundzwanzig.

- III. 1. Die Bank ist lang. 2. Sie ist aus Holz. 3. Die Kuh ist nützlich. 4. Die Nacht ist oft kalt. 5. Die Nuß ist hart. 6. Diese Wand ist weiß, jene ist gelb. 7. Die Eiche ist ein Baum. 8. Die Straße ist breit, sie ist auch rein. 9. Meine Freundin ist aufrichtig. 10. Diese Übung ist nicht schwer. 11. Hier ist die Wohnung zu teuer. 12. Der Jude ist ein Volksschädling.

Mehrzahlbildung sächlicher Hauptwörter.
Tvorba množine samostalnikov srednjega spola.

1. Wörter auf -el, -en, -er und -lein bleiben unverändert. — Besede na -el, -en, -er in -lein ostanejo neizpremenjene. Das Fenster — die Fenster das Rätsel — die Rätsel das Hündchen — die Hündchen das Kindlein — die Kindlein

Merke: -chen und -lein sind Verkleinerungssilben.

Sächliche Einsilber bilden die Mehrzahl auf -er: — Enozložni samostalniki tvorijo množino na -er:

das Haus — die Häuser
das Buch — die Bücher

das Amt — die Ämter

3. Mehrsilber bilden die Mehrzahl auf -e: Večzložne besede tvorijo množino na -e:

das Metall — die Metalle

das Papier — die Papiere

das Geschenk — die Geschenke

Übungssätze: Kupfer, Gold, Silber und Eisen sind Metalle. Hast Du ein Messer? Ja, ich habe ein Messer. Ist es scharf? Nein, leider, es ist stumpf. Alle Fenster sind offen. Rätsel: Welcher Ring ist nicht rund? — Der Häring. Noch sind die Blätter grün. Diese Bücher sind sehr interessant. Der Ochs, die Kuh, das Pferd und das Schwein sind Haustiere. Diese Dächer sind aus Blech. Diese Schlösser sind romantisch. Diese Täler sind sehr eng. Deutschland, Italien und Japan sind Länder. Die Gebirge sind immer hoch. Gesetze sind streng aber gerecht. Diese Handschuhe und diese Gürtel aus Leder sind Geschenke. Nicht alle Kleider sind modern und elegant. Diese Bilder sind sehr nett.

Wie alt? Wie alt sind Sie? Ich bin 35 Jahre alt. Wie alt ist dieses Kind? Dieses Kind ist vier Jahre alt. Wie alt ist dieses Mädchen? Dieses Mädchen ist erst zwei Monate alt, es ist noch ein Säugling. Wie breit ist die Straße? Diese Straße ist vier Meter breit. Wie tief ist dieser Brunnen? Dieser Brunnen ist 8 Meter tief. Wie hoch ist jener Berg? Jener Berg ist 3267 Meter hoch. Wie lang ist dieses Schiff? Dieses Schiff ist 34 Meter lang.

Wie spät ist es? Es ist 2 h (zwei Uhr), 3 h, 14 h, 20 h.

* Na otroke je treba vedno paziti. Enoletna Edith Reisenhofer iz Graz-a, se je polila z neko vročo tekočino po glavi. Otrok se odpejčal v bolnišnico, kjer je na zadobljenih težkih opeklinah podlegel.

* Bodite previdni na senjaku. Posestnik August Rothschedl v Hoienegg-u je pri nekem delu na senu, ki ga je pripravil za krmo, padel skozi neko odprtino na skedenj ter se tako hudo poškodoval, da je kmalu nato umrl.

* Vojaška služba pešcev ali grenadirjev je za razvoj in oblikovanje telesa najboljša. Vojaški zdravnik, Oberarzt Dr. Gerlach-Lüneburg, je preiskal 436 vojakov različnih vrst orožja pri vstopu v vojaško službo. Med temi vojniki je bilo 275 visokih, sibirski ter 161 malih širokoplečih mož. Obe vrsti je posebej opazoval. Pri tem je ugotovil, da je vojaška služba za obe vrsti mož bil koristna. Visoki in suhi možje so pridobili na mišicah in teži, mali in široki so se pa po svoji širini nekoliko izbrusili, obe vrsti možkih je pa dobilo nekako srednjo črto. Vojaško življenje je v tem primeru dokazalo, da je najboljši izoblikovalec človeških teles, kar se je videlo in poznalo že po treh in šestih mesecih. Pri tem je zdravnik ugotovil in podčrtal, da je službovanje v pehoti ali pri grenadirjih najbolje. Mnogo korakanja, ki predstavlja eno izmed najbolj zdravih panog sporta, ki jo je šteti med lahko atletiko, je še več vredno, kakor vsestransko umno sportno udejstvovanje. Idealen vojaški tip, šibek in gibčen mišičast mož, se je izkazal kot najbolj vzdržljiv, žilav in odlično uporaben vojak na bojišču.

* O ustavitvi gostilniških podjetij. Nočna zabavišča in bari so zaprli. Za ustavitve nadaljnjih gostilniških lokalov je odločilno, če poedini obrati služijo v glavnem za potrebe uživanja, ali pa tudi za preskrbo prebivalstva, ki ustvarja in dela. Za vojne razmere potrebna ter po-

trošnikom blizu stoječa podjetja se bo ohranila. Zaprlo se bo v glavnem lokale, ki so bolj točilnice, ne da bi kuhale za goste in zato niso potrebne. Pri tem bo mali gostilničar gotovo trdo prizadet. Saj je vso svojo silo vložil v obstoj gostilne in vidi sedaj delo svojega življenja vsaj začasno prekinjeno. Če je pravično presojal razvoj zadnjih mesecev, je moral že sam priti do uvidevnosti, da je nepotreben. Saj sta mu obisk in zaslužek že močno padla. Na celi črti se je izkazalo, da je od te obrti veliko preveč podjetij. Vsak lastnik ustavičenega gostilniškega podjetja bo tudi odslej imel eksistenco za sebe in svojo družino. Hkrati je izšel odlok o preureditvi gostilniških obratov, dokler traja vojna. Vratarjev, slug in podobnih delovnih moči, ki so več ali manj bili samo za udobnost gostom na razpolago, se odslej naprej ne bo smelo več držati. Nezmojivo bi bilo, po gostilniških lokalih zaposlovati delovne sile za udobnost gostov, če istočasno v oboroževalni industriji primanjkuje delavcev. Tudi storitve v kuhinjah se morajo omejiti ter prilagoditi vojnim razmeram. Lokalom s posebnimi cenami se priporoča cene preurediti v tretjo skupino cen.

* Prišpevajte v hišno zbirko za KWHW! V nedeljo, dne 14. februarja, bo hišna zbirka za vojno zimsko pomoč. Spodnještajerci! Gotovo veste, za kaj gre! Ti prišpevki so namenjeni za socialne svrhe, o katerih smo spregovorili že nešteto krat ter tudi ob tej priložnosti polagamo našim bralcem na srce, da bi v nobenem oziru tudi pri tej zbirki ne zastajali. Če je nekaj idealnega in res človeškega, potem je to socialna skrb za tiste, ki so potrebni. Rojaki, postavite se!

* Štedite s premogom! Državni pooblaščenec za premog razglasa, da bo za bodočo zimsko dobo količina premoga, ki se bo dodeljevala za domačinstva, nekoliko manjša od letošnje. Ker je letošnja

zima bolj mila, je v interesu prebivalstva, da se v sedanjem času štedi s premogom ter istega hrani za drugo zimo, ki bo mogoče bolj huda.

* Stoli in mize niso podvržene nabavnim listom. Nedavno objavljeni odlok o ureditvi potrošne pohištva, se je deloma razlagalo napačno. Z dotičnim določilom namreč ni podvrženo nabavnim listom vse pohištvo, temveč bistveno samo takozvano pohištvo v obliki omar, kakor kuhinjske in stanovanjske omare ter postelje. Stoli, mize, pisalne mize, pohištvo iz kovin in malo pohištvo, kar se že po leta sploh ne sme več izdelovati, je pa ostalo svobodno in se lahko prodaja brez nabavnega lista. Krog nabavnim listom podvrženega pohištva se torej ni razširil. Namesto dosedanjih potrdil o potrebi, se je uvedlo Bezugschein ali nabavni list, ker omogoča to strumnejšo in boljše razdelitev pohištva na potrošnike.

* O ustavitvi trgovin in rokodelstev. Vsa pristojna službena mesta so na delu, da izvršijo odredbo, ki je izšla o ustavitvi trgovin in rokodelstev. Težiče vsega dela leži pri okrajnih instancah. Za podlago odločanja služi navadna tiskovina, ki jo podjetja izpolnijo. Ko je odločitev padla, je ista pravomočna in ni mesta za pritožbe. Zapiranje v nasejih, kjer stanujejo uslužbenci in delavci oboroževalne industrije, se bode odražalo previdno. Sploh se bo oziralo na vojno gospodarske potrebe. Dodelilo se bo ostalim lokalom nove prodajalne moči in dodeljevalo večje količine blaga za razdeljevanje. O zapiranju rokodelskih obrtov prehranjevalne stroke, kakor pekovi, mlinarji, slaščičarji itd., bo ministrstvo za prehrano odločilo skupno z organizacijami obrtnikov. Ročna dela, v kolikor ne služijo vojnim svrham ali življenjskim potrebam ljudstva, se bo takoj zaprlo. Mnenje nekaterih radi prijavljanja obratov izpod pet uslužbencev, da bodo vsa

Wieviel Uhr ist es? Es ist genau 6 h (sechs Uhr), 20 h 20 (zwanzig Uhr zwanzig), 2 h 30 (zwei Uhr dreißig, halb drei Uhr), 3 h 15 (drei Uhr fünfzehn, ein Viertel nach drei), 3 h 45 (drei Uhr fünf- und vierzig, drei Viertel vier).

Noch einige Übungssätze: Verzeihung, hat der Zug nach Marburg Verspätung? Ja, er hat 20 Minuten Verspätung. Wie spät ist es jetzt? Es ist jetzt genau 8 h 27. Gut, ich habe noch eine Viertelstunde Zeit. Sind Sie durstig? Ja, ich bin sehr durstig. Hier ist ein Glas Limonade. Sind Sie hungrig? Nein, danke, augenblicklich bin ich nicht hungrig. Wie lange haben Sie Zeit? Heute habe ich nur bis 5 h Zeit.

Aufgabe:

- I. Welche Monate haben 30 Tage? 2. Welche 31? 3. Welcher Monat hat nur 28 oder 29 Tage? 4. Wie hoch ist der Großglockner? 5. Wieviel Einwohner hat Graz? 6. Was für ein Tag ist heute? 7. Was für eine Jahreszeit haben wir jetzt? 8. Was für eine Farbe hat das Gras? 9. Wie ist der Zucker? 10. Was ist Graz? 11. Was ist Marburg? 12. Was ist Steiermark? 13. Was ist St. Anna? 14. Wie ist der Winter? 15. Wie ist der Sommer? 16. Wie ist die Kirsche? 17. Wieviel Tage hat der Monat Mai? 18. Welches Tier ist blutig? 19. Wo ist Pettau? 20. Was ist der Dachstein?

- II. Schreibe in Buchstaben: (Beispiel 8 h 20 — acht Uhr zwanzig) 3 h 28, 4 h 45, 6 h, 9 h 30, 10 h 15, 19 h 15, 22 h 53.

III. Übersetze ins Slowenische: Was für ein Eis ist das? Ein Schokoladeeis. Ist es gut? Ja, es ist ausgezeichnet. Wo sind Ihre Söhne? Sie sind in Berlin. Und Ihre Tochter? Meine Tochter ist in Wien. Kellner, bitte eine Flasche Bier! Leider, heute ist kein Bier. Was für eine Hitze ist heute! Es hat sicher 30 Grade! Es ist auch schon sehr spät. Wie spät ist es? 21 h 30. Haben Sie schon die Fahrkarte? Ja, danke, ich habe alles. Der Zug nach Cilli hat keine Verspätung. Wo ist ihr Durchlaßschein? Hier ist er! Welche Nummer hat er? Er hat die Nummer 12821.

Antwort (w) — odgovor
augenblicklich — trenutno
ausgezeichnet — izvrstno
Berg (m) — hrib, gora
Bier (s) — pivo
Bild (s) — slika
bis — do
Blatt (s) — list
Blech (s) — pločevina
Dach (s) — streha
Durchlaßschein (m) — propustnica
durstig — žejen, -a, -o
danke! — hvala!
Eis (s) — led, maled
eng — tesen, -a, -o
Gebirge (s) — pogorje
genau — natančno, -a, -o
gerecht — pravično, -a, -o
Geschenk (s) — darilo
Gesetz (s) — postava
Grad (m) stopinja (pri toplomeru)
Gras (s) — trava
Gürtel (m) — pas

Häring (m) — slanik
halb — pol
Haustier (s) — domača žival
Hitze (w) — vročina
hungrig — lačen, -a, -o
Kleid (s) — obleka
Land (s) — dežela, pokrajina
Mädchen (s) — deklica
nach (zeitlich) — po (časovno!)
nett — ljubezljiv, -a, -o
Nummer (w) — številka
Ochse (m) — vol
Paß (m) — prelaz
Pferd (s) — konj
Rätsel (s) — uganka
romantisch — romantičen, -a, -o
Säugling (m) — dojenček
Schiff (s) — ladja, čoln
Schloß (s) — graščina
Schokolade (w) — čokolada
Schwein (w) — svinja
sicher — varen, -a, -o
Sohn (m) — sin
süß — pozen, -a, -o
streng — strog, -a, -o
Tal (s) — dolina
Tochter (w) — hči
Verspätung (w) — zamuda
Viertel (s) — četrt
Viertelstunde (w) — četrt ure
Zug (m) — vlak

Das Befinden — Počutje.

Deutsch.

Au, jetzt habe ich mich geschnitten! Es blutet, geben Sie mir schnell etwas Alkohol und Watte.

Na, Sie haben sich ja schön verköhlt, Sie husten und niesen ja die ganze Zeit.

manjša podjetja med vojno zaprta, ne držijo. Odloditev je v rokah okrajnih in krajevnih činiteljev in je v vsakem posameznem primeru treba čakati na odlok. Računati je pa s tem, da bo vojno važen popraviljevalec ostal, ker so popravila nad vse važna.

* Ne zametujte rabljenih nožic od brivskih aparatov! Reichsinventionsverband des Büchsenmachers- und Messerschmiedehandwerks namerava obnoviti pred leti ustavljene brusilnice nožic za brivske aparate. Preskrbeti bo treba brusilne aparate, in ko bo tako daleč, se bodo rabljene in skrhane nožice lahko dale brusiti. Zato ne zametujte, temveč shranjujte nožice brivskih aparatov!

* Iz Ljubljane. Letos poteče 45 let, odkar so v Ljubljani na trgu Svetega Jakoba, kjer danes stoji ljudska in meščanska šola, podrl poslopje stare redute. Poslopje redute so zgradili po uničenju jezuitske gimnazije po požaru leta 1744, v katerem so prirejali koncerte, redute in druge zabave. Tudi nekdanji kranjski deželni zbor je zasedal v tem poslopiju. Ko je leta 1887 pogorela palača deželnega gledališča, je reduta služila hkrati za gledališke predstave. Velikonočni potres leta 1895 je zgradbo tako hudo poškodoval, da so jo morali podreti.

* Dodatni japonski vojni budžet. Japonska vlada je 10. t. m. predložila državnemu zboru dodatni izredni vojni budžet za leto 1943, ki znaša 27 milijard jenov.

* Grof Ciano — italijanski veleposlanik pri Vatikanu. V Rimu so sporočili sledečo uradno vest: Grof Galeazzo Ciano je bil imenovan za italijanskega veleposlanika pri Vatikanu.

* Aretacija francoskega admirala. Francoska policija je v prejšnji nezasedeni Franciji aretirala admiraľa Auphana ter ga vtačila v neko koncentracijsko taborišče. Auphan je bil še pred ne-

kaj meseci mornariški minister vlade v Vichy-ju. Bil je velik nasprotnik protiizdovske politike Petainove vlade. Auphan je bil tudi tisti, ki je zapovedal potopitev največjega dela francoske prekomorske vojne mornarice v Toulon-u.

* Delovna služba francoske mladine. Francoska vlada v Vichy-ju je poklicala moško mladino letnika 1923, na odsluženje osem mesečnega delovnega roka.

* Na Rooseveltov pritisk je za Urugvajem sedaj tudi Kolumbija obnovila svoje diplomatske odnose s Sovjetsko Unijo.

* Za Angleže vse, za Indijce lakota. V hotelih mesta Delhi, ki so določeni večinoma za Angleže, se šibijo miže pod težo najfinjših in najokusnejših jedil, mesa itd., dočim se indijski prebivalstvo drenja lačno pred trgovinami. Pomanjkanje živeža je sedaj glavna skrb Indije. Lakota je narasla zlasti na podeželju. Vlada je sicer obljubila pomoč pred žetvijo, toda nikdo ne vé, ali bodo napovedane ladje s pšenico res prispele. Še manj razvidno je tudi, da-li je pravična razdelitev sploh možna.

* Nov kitajski poslanik v Mandžuriji. Da bi še bolj utesnila odnose med Kitajsko in med Mandžurijo, je kitajska vlada v Nankingu imenovala državnega svetnika Čen Si Gen-a za novega veleposlanika v Hsinkingu.

* Ameriški vojak umoril svojega angleškega tovariša. Severoameriško vojni sodišče v Severni Afriki je obsodilo na pet let trdnjave nekega ameriškega vojaka, ker je ustrelil nekega angleškega tovariša.

* Za 100 milijonov dolarjev draguljev izropanih. V Mehiki je izjavil bivši kapitan španske jahte »Vita«, na katero so rdeči oblastniki Španije odpremili naropane dragulje in vrednosti, da je bil ves rop pospravljen v 160 vreč in dvoje kovčkov. V teh vrečah in kovčkih se je naha-

jalo nakita in draguljev za sto milijonov dolarjev. Med dragulji so bile tudi zgodovinske stvari, ki so pripadale kraljici Izabeli Katoliški. Med vrednostnimi papirji so se nahajale tudi obligacije Argentinijske in Costarice ter menice, glaseče se na Angleško narodno banko. Celokupno pošiljko je sprejel in prevzel znani komunistični prvak Indalecio Prieto.

* Willikens — 50letnik. Najstarejši Führer-jev sobojevnik na področju agrarne politike, Staatssekretär Werner Willikens, je dne 8. februarja obhajal 50letnico svojega rojstva. Od leta 1933. je ta mož aktiven na merodajnih mestih nacionalsocialistične agrarne politike ter se je posebno uveljavil pri izdelovanju in ustvarjanju zakona o dednih dvorih. Willikens poseduje zlati znak stranke, je Gruppenführer ter se je v sedanji vojni udeležil pohoda v Francijo kot poveljnik baterije.

* Miš mu je odgriznila uho. 67letni kmet Giraudi v Valenzi (Italija), je vsled utrujenosti zaspal v svojem hlevu. Sredi trdnega spanja ga je prebudila silna bolečina na levi strani glave. Med spanjem mu je namreč miš odgriznila oziroma požrla levo uho.

* V Palestini imajo že komunistično stranko. Po poročilih, ki prihajajo preko Rima, so ustanovili v Palestini z dovoljenjem angleških oblasti komunistično stranko. V Jeruzalemu so imeli že prvo večjo manifestacijo. Stranko nameravajo komunisti razširiti po vseh mestih in vaseh Palestine. Angleško-sovjetsko sodevanje je tedaj tako temeljito, da Angleži omogočajo širjenje komunizma...

* Tudi Paragvaj se mora pokoriti Rooseveltu. V Asuncion, glavno mesto republike Paragvaj, je pravkar prispel ravnatelj interameriškega agrarnega zavoda, Cemp. Kakor poročajo, bo Cemp v Roosevelt-ovam smislu preustrojlil paragvajsko kmetijsko produkcijo.

Kein Wunder bei diesem Hundewetter?
Legen Sie sich doch zu Bett und nehmen Sie einige Pulver, schwitzen Sie sich ordentlich aus und morgen ist es wieder vorbei.

Chinin ist ein sehr wirksames Mittel gegen Fieber.

Nein, danke sehr, aber ich habe mir den Magen verdorben und ich esse heute überhaupt nichts. Ich werde nur am Abend einen Tee ohne Zucker trinken.

Wohin so schnell?

Ich habe fürchterliche Zahnschmerzen und laufe zum Zahnarzt. Ich lasse mir den Zahn ziehen.

Man soll jedes Jahr wenigstens einmal zum Zahnarzt gehen, um sich die Zähne nachsehen zu lassen. Es gibt ja immer wieder einen Zahn zum Plombieren.

Oh, jetzt ist mir etwas ins Auge gekommen.

Halten Sie sich ganz ruhig, ziehen Sie das obere Lid über das untere und gleich wird der Fremdkörper wieder heraus sein.

Sie tragen Brillen, sind Sie kurzsichtig oder weitsichtig?

Ich bin leider sehr stark kurzsichtig. Was soll ich machen? Ich habe Halsweh.

Gurgeln Sie mit einer schwachen Lösung von Wasserstoffsuperoxyd!

Bis wann werde ich wieder gesund sein, Herr Doktor?

Na, so in viehzehn Tagen dürfen Sie schon wieder aufstehen. Eine Operation ist jedenfalls nicht notwendig. Sie brauchen auch nicht ins Krankenhaus zu gehen.

Slowenisch.

Au, sedaj sem se urezal. Krvavi, dajte mi hitro nekoliko alkohola in vate.

Na, vi ste se pa lepo prehladili, saj ves čas kašljate in kihate.

Nič čudnega pri tem pasjem vremenu. Vležite se vendar in vzemite nekaj praškov, krepko se izpotite in jutri bo že prejšlo.

Kinin je zelo učinkovito sredstvo proti vročini!

Hočete zaužiti nekoliko sadja?

Ne, hvala, pokvaril sem si želodec in danes sploh ničesar ne jem. Samo zvečer bom pil čaj brez sladkorja.

Kam tako hitro?

Imam strašen glavobol in tečem k zobozdravniku. Dal si bom izdreti zob.

Vsako leto se naj gre vsaj enkrat k zobozdravniku in si dati pregledati zobe. Saj je vedno kak zob potreben plombranja.

Oh, sedaj mi je nekaj v oko padlo (prišlo).

Bodite čisto mirni, pokrite z zgornjo večo spodnjo in takoj bo smet zopet zunaj.

Vi nosite očala, ste kratkovidni ali daljekovidni?

Zal, sem zelo kratkoviden.

Kaj naj storim? Vrat me boli.

Grgrajte z redko raztopino vodikovega superoksida!

Kdaj bom ozdravil, gospod doktor?

No, v štirinajstih dneh boste že smeli vstati. Operacija na noben način ni potrebna. Tudi vam ni treba iti v bolnišnico.

LISTEK

Mati in sin

Med prvo svetovno vojno je v neki spodnještajerski vasi ležala v bolniški postelji komaj nad štirideset let stara žena. Bila je to žena in mati, ki se je že več let zavedala, da bo svoje ležišče zapustila, kadar jo bodo po prestatnem življenjskem trpljenju iz istega dvignili. Njena skrb za usodo in bodočnost treh otrok in moža je bila večja, kakor njen strah pred smrtjo. Njen najstarejši sin se je, akoravno še zelo mlad, nahajal na takratnem jugozahodnem bojišču. Ta fant ji je bil najbolj k arcu priraščen. Skrbelo je ni samo za varnost in nevarnost, v kateri je živel na bojišču, računala je tudi z možnostjo, da bi lahko umrla tudi ona v času, ko bo njen sin daleč tam zunaj branil domovino. Imela je pač vtis, da ga ne bo nikdar več videla. Sin je pridno pisal. Večkrat na teden so prihajale vojno-poštne dopisnice. Že sam pozdrav in podpis, ki ga je sporočil njen otrok, je bil nekakšen balzam za rane njenega materinskega srca.

Nekega dne pa čita bolna žena in mati v časopisu, da se je polk, v katerem je služil njen sin, ki se ji že dalje časa ni več javil, v neki bitki na Soči zelo odlikoval. To je ubogo mater zadelo v globino srca. Od sina nikakšnih poročil, njegov polk v najhujših bitkah, kjer je nevarnost za življenje največja. Vse to je mater prepričalo, da svojega sina ne

RAIFFEISENKASSE MARBURG/DRAU

HERRENGASSE

SCHULGASSE

Fernruf: 24-53

im Gebäude der früheren Untersteirischen Volksdarlehenskasse

Verzinst die Spareinlagen und Einlagen in laufender Rechnung nach gesetzlicher Kündigung und laut Vereinbarung
Gewährt Darlehen: kurz-, mittel- und langfristig auf Bürgschaft und Intabulation, sowie Kredite in laufender Rechnung

131

* Winston Churchill, predsednik angleške vlade, je preteklo sredo z letalom obiskal mesto Tripolis ter je v petek odletel »v neznani smeri«. Kakor pa naknadno poroča agencija Reuter, je Churchill medtem že prispel v London.

* Porod v sodni dvorani. Pri neki kazenski razpravi v Bariju (Italija), se je dogodilo te dni nekaj nenavadnega. Sredi razprave se je zgrudila na tla obtoženka ter porodila pred sodniki »zdravega dečka«.

* Vseindijska konferenca se bo 27. februarja bavila s perečim vprašanjem prehrane indijskega prebivalstva. Ker je vprašanje kočljivo, ga bo morala torej reševati vseindijska konferenca.

* Ameriški poveljnik za Anglijo. Kakor poroča agencija Efe iz Washingtona, je bil generallajtnant Frank Andrews imenovan za vrhovnega poveljnika severoameriškega ekspedicijskega korpusa za Evropo (čitaj Anglijo).

* Dva ameriška bombnika sta v zraku trčila. Pretekli petek sta v Južni Karolini (USA) trčila v zraku dva bombnika ameriške vojske s tako silo, da sta se bliskoma raztreščila. 14 oseb je bilo pri priči ubitih.

* Sodelovanje Japonske in Burme. Vrhovni poveljnik japonskih čet v Burmi,

Iida, je te dni izjavil, da prekaša izredno prisrčno sodelovanje japonskih čet in burmeškega naroda vsa njegova pričakovanja. Burmežani pomagajo neprestano obnavljati mostove, ceste itd. Riža je v Burmi izredno mnogo. Burma ima toliko sočivja, mesa in sadja, da vsega tega sama niti ne more porabiti.

* Poplave na Južnem Švedskem. Reke v Južni Švedski so prestopile svoje begove in poplavlje velika področja. Kakor poroča list »Stockholms Tidningen«, je reka Nissan izredno pritiskala na mostove in jezove. Mnogi mlini so morali ustaviti svoje delovanje. Tudi železniške proge so na mnogih mestih ogrožene. Voda izpodjeda tudi velika skladišča lesa in desk, ki so v nevarnosti, da jih bo voda odnesla.

* Zid ubil devet otrok. V vasi Ottenbüttel pri Itzehoe, je v soboto popoldan zgorela neka kmetija do tal. Od enega izmed poslopij je ostal le nek visok zid. Ker je v nedeljo popoldan nastal snežni zamet, si je večje število otrok poiskalo zavetja pred viharjem za omenjeno steno. Nenadoma pa je burja prevrgla zid, ki je pokopal deco pod ruševinami. Devet otrok — bile so večinoma deklice — je bilo pri priči ubitih. Drugi otroci so pri tem zadobili večje ali manjše poškodbe.

bo videla več. Vse tolažbe svojcev je niso pomirile. Kolikor je še sploh mogla spati, je v sanjah vedno videla umirati sina ter ležati v grobu daleč tam na Krasu, kjer ne bo nikdo vedel za njega. Njeno žalovanje je šlo tako daleč, da so tudi njeni svojci začeli računati z možnostjo, da se je fantu nekaj zgodilo, ker ni pisal. Vse to je še bolj utrdila vest nekega sinovega sobojevnika, ki je bil v istih bojih ranjen in je pri nekem obisku v bolnišnici izjavil, da je objokovani tovariš verjetno izgubljen, ker je njegova stotinja največ trpela.

Ko so končno tudi bolni materi to vest nežrlo in prizanesljivo sporočili, je za njo bil vsak dvom izključen. Trdno prepričana o smrti svojega najdražjega otroka, je pri domači cerkvi naročila zvone, ki je svetu naznanjalo njegovo smrt. Ljudje so jo obiskovali, tolažili ter izpraševali o podrobnostih nesreče. Oče, oba brata in sorodniki so se v mislih in molitvah spominjali fanta, ki je bil dober in povsod priljubljen. Izguba sina je na bolnico tako neugodno uplivala, da se je njeno zdravstveno stanje poslabšalo. K obstoječi bolezni je prišla še najhujša srčna in duševna bol, kar ji je skupno nekaj dni pozneje za vedno zatisnilo njene dobre materinske oči, katerim se ni več izpolnila želja, da bi še enkrat videle svojega otroka.

Ko so svojci pokopali ženo in mater in se vrnili domov, jim prinese pismonoša tri vojno-poštna pisma, na katerih so že od daleč spoznali pisavo objokovanega sina in brata na fronti. Radi velikih bojov,

ki jih je srečno preživel, ni mogel pisati ter pozdravlja in poljubi v duhu predvsem svojo bolno mamo, oba brata in očeta ter jim zagotavlja, da je zdrav. Nesreča družine je bila sedaj nekoliko zmanjšana, ker se je javil za mrtvega proglašeni sin in brat, ki pa ni vedel, da njegove matere ni več. Sinu in bratu so napisali dolgo, žalostno pismo, v katerem so mu v izbranih besedah sporočili nesrečo o izgubi tistega bitja, ki je vsakemu človeku edinstveno, najdražje in nenadomestljivo. Dober teden dni pozneje so ob svežem grobu trije otroci s svojim očetom obžalovali smrt matere in žene ter solznih oči razmišljali o minljivosti vsega življenja. O.

Wie verdunkeln

von 18
bis 6 Uhr!

* Španski parlament šteje 500 poslancev. General Franco je imenoval 500 članov novega španskega narodnega zastopstva. Kakor znano, se imenuje španski parlament »kortes« (cortes). Med imenovanimi poslanci se nahaja tudi več zastupnikov generalov iz meščanske vojne. Tudi komandant modre divizije, Munoz Grande, se nahaja med poslanci.

REALITÄTEN UND GESCHÄFTSVERKEHR

Weingarten- bzw. Obstgartenbesitz

mit Haus und event. etwas Feld zu kaufen gesucht. Anträge an die Verwaltung unter »Winzerhaus«.

121-2

ZU VERKAUFEN

Verkaufsanzeigen (Gebrauchsgüter) dürfen nur mehr mit Preisangabe veröffentlicht werden

Starke

Fahrkuh,

6 Monate trächtig verkauft Narath, Oberrotwein 14, Marburg.

122-3

Obstbäume! Apfel- und Birnbuschbäume werden bei günstigen Wetter jeden Mittwoch und Samstag abgegeben. Schaperl, Brunnndorf, Pickererstraße 3 (Gasthaus »Zur weißen Fahne«).

ZU KAUFEN GESUCHT

Abfälle Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5.

160-4

HELIKON, b od. f

mit Wiener-Stimmung zu kaufen gesucht. Anträge, Gemeinde Neukirchen, Kreis Cilli.

116-4

STELLENGESUCHE

Verwalter sucht Stelle auf Grundbesitz. Zuschriften unter »Untersteirer« an die Marburger Zeitung, Cilli.

117-5

OFFENE STELLEN

Vor Einstellung von Arbeitskräften muß die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden

Lehrjunge wird aufgenommen. — Bäckerei Philipp Kauler, Marburg/Drau, Unterrotweinerstraße 13.

75-6

Winzerleute 3-4 Personen, werden aufgenommen. Anfragen: Marburg, Bubakgasse 29/II, links.

110-6

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG, BURGPLATZ 1

Hab mich Lieb

mit
MARIKA RÖKK
VIKTOR STAHL
HANS BRAUSEWETTER
 Für Jugendliche nicht zugelassen!

Kulturfilm-Sondervorstellungen:

Sonntag Vormittag um 10 Uhr;
 Montag, Dienstag und Mittwoch um
 13.45 Uhr:

Sonne, Skie u. Pulverschnee

Für Jugendliche zugelassen!

Küchenmädchen für alles wird bei
 Vollgruber, Mar-
 burg, Hindenburgstraße 17, aufgenom-
 men. 102-6

Fassbinder werden sofort aufgenom-
 men. Faßbinderel Sul-
 zer, Marburg, Kaserngasse 7. 103-6

Winzer mit 3 bis 4 Arbeitskräften ge-
 sucht. Fürst Sulkowski, Tre-
 sternitz, Gams bei Marburg. 124-6

Eine Küchengehilfin

wird sofort aufgenommen. Gasthaus Riedl,
 Drauweiler, Zwettendorfstraße 61. 125-6

Ein Hausgehilfe

wird aufgenommen. Gemischtwarenhandlung
 Riedl, Drauweiler, Marburg. 126-6

Sägemeister oder Tischler

zur Kistenerzeugung gesucht. Ein Sortierer
 beim Obsthandel wird aufgenommen. An-
 träge an: Hans Göttlich, Marburg/Drau,
 Kärntnerstraße 128. 127-6

Braves

Mädchen

wird für Landarbeiten aufgenommen. An-
 zufragen bei Ruttnik, Kaserngasse 12, Mar-
 burg. 129-6

HEIRAT

12

Älterer Gewerbeamann

sucht Ehebekanntschaft mit ebensolcher
 Besitzerin. Zuschriften Postlagernd 1, Win-
 dischfeistriz 128,12

Bauernbursche sucht gleiches Mädel
 mit Eigenheim zwecks
 Ehe kennen zu lernen. Zuschriften erbeten
 unter »Herzlich« an Marburger Zeitung,
 Cilli. 118-12

VERSCHIEDENES

14

Prothesen jeder Art — Leder — Leicht-
 metall — Holz — orthopä-
 dische Apparate, Leibbinden, Gummi-
 strümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert
 das führende Fachgeschäft F. E g g e r,
 Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämt-
 licher Krankenanstalten u. Sozialinstitute.
 Marburg/Drau, Mellingerstraße 3, Cilli,
 Marktplatz 13. 762-14

Oglašujte

„STAJERSKEM
 GOSPODARJU“

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
 Der Beauftragte für Sozialversicherung

Bekanntmachung

Auf Grund des § 7 in Verbindung mit § 22 der Verordnung des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark vom 28. 7. 1942 (Verordnungs- und Amtsblatt Nr. 93) bestimme ich, daß als Beitrag zur landwirtschaftlichen Unfallversicherung in der Untersteiermark für die Zeit vom 1. August 1942 bis 31. März 1943 20 vom Hundert zur ehemaligen jugoslawischen Grundsteuer, mindestens jedoch ein Betrag vom RM 2.— für jeden Steuerpflichtigen einzuheben ist.

Im Einvernehmen mit dem Bevollmächtigten für die Finanzverwaltung beim Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark erfolgt die Einhebung des Beitrages mit der Jahresgrundsteuer durch die Finanzämter der Untersteiermark am 15. Februar 1943.

Graz, am 1. Februar 1943.

115

gez: Dr. Hammer

**Obst- und Weinbauschule Marburg/Drau,
 Reichsgau Steiermark**
Bekanntmachung

Obstbaulehrgang zur Ausbildung von Baumwarten an der
 Obst- und Weinbauschule in Marburg/Drau

In diesem Jahre wird ein Obstbaulehrgang von achtwöchiger Dauer abgehalten.

Er zerfällt in drei Teile. Sie dauern im Frühjahr 4 Wochen, im Sommer 2 Wochen und im Herbst 2 Wochen. Der Lehrgang beginnt am Montag, den 15. März 1943.

Die Teilnehmerzahl ist auf höchstens 25 Personen beschränkt.

Die für den Unterricht notwendigen Lehrbücher und Schreibmaterialien und die, für die praktischen Arbeiten erforderlichen Geräte, wie Baumsäge, Baumschere, Veredlungsmesser, Hippe, Abziehstein, Baumscharre und Baumbürste werden gemeinsam an der Schule beschafft zu Kosten des Teilnehmers.

Das Mindestalter für die Zulassung ist das 25., das Höchstalter 50. Lebensjahr. Einigermassen Beherrschung der deutschen Sprache ist Vorbedingung.

Gesuche um Zulassung sind bis spätestens am 6. März 1943. an den Direktor der Anstalt einzureichen.

Dem Aufnahmesuch sind beizufügen:

1. Genaue Angaben des Geburtsdatums,
2. Leumundzeugnis,
3. Mitgliedschaft des Steirischen Heimatbundes.

Die Kreis- und Gemeindebehörden, sowie die Kreis- und Ortsbauernschaften werden auf diese Gelegenheit zur Heranbildung von Gemeindevaumwarten besonders aufmerksam gemacht und zugleich ersucht, darauf hinzuwirken, daß sich in erster Linie solche Personen beteiligen, von denen anzunehmen ist, daß sie gewillt und in der Lage sein werden, an der Förderung des Obstbaues in der Gemeinde oder im Kreis mitzu-
 arbeiten. 93

Marburg/Drau, den 18. Januar 1943.

Der Direktor: gez. A. Jentsch.

Der Landrat des Kreises Pettau — Veterinäramt

Zahl: Vet-W-2/9-1943.
Betrifft: Hundekontumaz.

Pettau, den 6. Februar 1943

Viehseuchenpolizeiliche Anordnung

In der Gemeinde Mörtendorf wurde bei einem Hund Tollwut amtlich festgestellt. Soweit bisher festgestellt, wurden von diesem Hund drei Personen gebissen.

Auf Grund der §§ 18 ff. Viehseuchengesetz v. 26. Juni 1939, RGBl. S. 519, der §§ 110 ff. Ausführungsvorschriften zum Viehseuchengesetz (AVVG), Gesetzblatt für Österreich Nr. 1430/1939, S. 4759 und der vom Reichsminister des Innern dazu erlassenen Durchführungsbestimmungen vom 28. März 1941 IIIa 5764/41-2465 u. d. Vdg. d. C. d. Z. f. d. Untersteiermark v. 11. 6. 1942 V. A. Nr. 86, ordne ich an:

I. Die Gemeinden Ankenstein, Haslach i. d. K., Margareten b. P. und Mörtendorf werden **ZUM GEFÄHRDETEN SPERRBEZIRK ERKLÄRT**.

II. Die Gemeinden Großsonntag, Jörgendorf, Pettau und Treun werden **ZUM MINDER GEFÄHRDETEN SPERRBEZIRK ERKLÄRT**.

Für die übrigen Grenzgemeinden des Kreises Pettau wird an die mit meiner vet.-pol. Anordnung vom 17. 8. 1942 Zl. Vet.-W-18/3 verfügte einfache Hundekontumaz (Leinen- oder Kettenzwang) erinnert.

Zu I. Im gefährdeten Sperrbezirk sind:

1. Alle Hunde an die Kette zu legen oder einzusperren. Die Hunde müssen so angekettet werden, daß sie mit fremden Hunden nicht in Berührung kommen können.

Der Anketzung ist das Führen der mit einem sicheren Maulkorb versehenen Hunde an der Leine gleich zu achten.

2. Die Ausfuhr von Hunden aus dem im Pkt. I. bezeichneten Sperrgebiet ist nur mit **amtsärztlicher Genehmigung** nach vorheriger tierärztlicher Untersuchung gestattet.

Als Ausfuhr im Sinne dieser Anordnung gilt nicht die vorübergehende Entfernung von Hunden aus dem Sperrgebiet bei Spaziergängen, Ausflügen und ähnlichen Gelegenheiten. Eine solche Entfernung ist ohne vet.-pol. Genehmigung und ohne tierärztl. Untersuchung, aber nur unter der Bedingung gestattet, daß die Hunde auch außerhalb des Sperrgebietes mit einem sicheren Maulkorb versehen sind und an der Leine geführt werden.

3. Ausnahmen vom Maulkorbzwang sind nur für die zur Führung von Blinden verwendeten Hunde für die Dauer des Gebrauches zulässig. Hiezu ist die besondere Genehmigung bei mir einzuholen.

Zu II. Im minder gefährdeten Sperrbezirk sind:

1. Alle Hunde entweder an die Kette zu legen oder können mit einem sicheren Maulkorb versehen frei umherlaufen. Nachts sind die Hunde im Hause oder im geschlossenen Hofe so zu halten, daß ein Eindringen fremder Hunde zuverlässig verhindert wird.

Zu I. und II.

1. Alle Hundebesitzer sind verpflichtet, ihre Hunde sogleich in das Hundestandsverzeichnis beim Bürgermeisteramt neu eintragen zu lassen (vet.-pol. Anordnung d. Reichsstatthalters vom 29. April 1941, VOuABl. Nr. 273, S. 290.) Alle über 3 Monate alten Hunde sind mit der für das Jahr 1943 gültigen Hundemarke zu versehen.

2. Obige Anordnungen gelten nicht für Jagdhunde und Diensthunde der Wehrmacht, Polizei und der Zollwache, während deren Verwendung zur Jagd oder in Ausübung des Dienstes. Außer der Zeit des Gebrauches unterliegen auch diese Hunde den oben erlassenen Anordnungen.

3. An den Eingangsstraßen und Wegen beider Sperrgebiete sind Tafeln mit der deutlichen und haltbaren Aufschrift »Hundesperre« anzubringen und mit einem daran befestigten Strohwisch leicht sichtbar zu machen.

4. Verbotswidrig frei umherlaufende Hunde werden eingefangen und getötet oder abgeschossen. Zum Abschießen sind alle Gendarmeriebeamten und die zuständigen Wachenmeister verpflichtet. Auch die Feld- und Forstschutzbeamten, Jagdinhaber und Jagdpächter, sowie die Zoll- und Grenzschutzbeamten sind zum Abschluß ermächtigt.

5. Die Aufhebung der Sperre erfolgt sobald die Gefahr beseitigt ist, jedoch nicht vor Ablauf von 3 Monaten nach dem Inkrafttreten dieser Anordnung.

6. Übertretungen dieser Anordnungen werden nach den Strafvorschriften des Viehseuchengesetzes geahndet.

7. Diese Anordnung tritt am Tage ihrer Verlautbarung in Kraft.

In Vertretung:

Gez. Dr. Schreiber, Amtstierarzt.

114

Neues Pulver für den Wuchs und für die Mastung der Schweine

REDIN

mit garant. 2. eim. Erfolg

ZENTRALDROGERIE EMIL THUR,
88 Marburg/Drau, Herrengasse 33.

Lehrjunge

für eine Gemischtwarenhandlung, von guten anständigen Eltern, mit Schulbildung (Bürgerschule) wird ab 15. Februar 1943 — im Hause verpflegt — aufgenommen. Antr. an die Firma

JOHANN MESCHKO, KAAG
bei Polstrau.

NEODENDRIN und MIXDRIN

sowie sämtliche Pflanzenschutzmittel erhältlich bei F. Scherbaum, Pettau.

120

Futterkartoffel

zu haben bei der Landwirtschaftsgesellschaft, Marburg, Mellingerstraße 12.

119

Obst- und Weinbauschule Marburg (Drau) Reichsgau Steiermark

Dreitägige Obstbaumpflegerkurse im Monat März 1943.

In der Zeit vom 1. bis 3., sowie vom 4. bis 6. März 1943, finden für Landwirte, Bauern und Baumbesitzer an vorgenannten Terminen jeweils dreitägige Kurse über Obstbaumpfleger statt.

Beginn jeweils vormittags, 8 Uhr, im Lehrsaal 3 der Lehranstalt.

Säge, Schere, Baummesser, sowie Arbeitsanzug sind mitzubringen.

Teilnehmerzahl jeweils nur 25 Personen.

Anmeldungen bis spätestens 20. Februar 1943, an die Direktion der Lehranstalt.

Die Kursgebühr beträgt RM 3.—.

94 Der Direktor: gez. A. Jentsch.

78

Das Verbandpflaster

LEUKOPLAST

Klebkraftig und haltbar wie immer!

KDOR v „ŠTAJERSKEM GOSPODARJU“ oglašuje,

uspeha se raduje!